Η ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ
ΤΗΣ ΕΝ ΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΑΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΤΟΥ

ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ

Κου ΦΩΤΙΟΥ

(1864—1904)

ΥΠΟ

ΤΟΥ ΑΡΧΙΔΙΑΚΟΝΟΥ ΑΥΤΟΥ

ΦΩΤΙΟΥ Σ. ΜΑΝΙΑΤΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

(Ἐκ τῶν τυπογραφείων τῆς ἐφημερίδος «Τὸ Κράτος»)

1904

Τῷ ἀξιολόγῳ κ. Δ. Λάμπρ[illegible]
ὁ ἐκδότης

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ

Κ^ΟΥ ΦΩΤΙΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐκ τῶν τυπογραφείων τῆς ἐφημερίδος τὸ «Κράτος»

Ο ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ ΦΩΤΙΟΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Προσφώνημα

Σεβασμιώτατε Δέσποτα καὶ Σεβαστέ μοι θεῖε,

Ὅτε ἐν τῇ σοφῇ τῶν Γερμανῶν χώρᾳ πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐμῶν θεολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν σπουδῶν διατρίβων ἐλάμβανον τὴν εἴδησιν περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ποιμνίου τῆς Ὑμετέρας Ἐπαρχίας ἐκφρασθείσης ἐπιθυμίας ἐπισήμως νὰ ἑορτάσητε καὶ λαμπρῶς νὰ πανηγυρίσητε τὸ ἐξαίρετον γεγονὸς τῆς 40ετηρίδος τῆς Ὑμετέρας ἱερᾶς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ διακονίας· ὅτε εἰς τὴν Φιλίππου ἀφικόμενος ἀνεγίνωσκον ἐν ταῖς ἐφημερίσι τὰς προπαρασκευὰς τοῦ λαοῦ καὶ τὰς τῶν λογάδων τῆς εὐγενοῦς τῶν Φιλιππουπολιτῶν Κοινότητος ἑτοιμασιας πρὸς ἑορτασμὸν λαμπρὸν τοῦ μεγάλου διὰ τὸν ὑμέτερον βίον γεγονότος καὶ ἀπονομὴν δώρων ἀρίστων καὶ καταλλήλων, ὁμολογῶ, ὅτι μεγάλως ἐμαυτὸν ἐβασάνιζον καὶ σφόδρα τὸν νοῦν τὸν ἐμὸν ἐπίεζον πρὸς εὕρεσιν τρόπου, δι' οὗ κἀγὼ θὰ ἠδυνά-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

μην ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ ταύτῃ εὐκαιρίᾳ τὴν ἐμὴν καὶ τῆς ἡμετέρας καθόλου οἰκογενείας τὴν εὐγνωμοσύνην νὰ ἐκφράσω καὶ μᾶλλον ἀπτῶς καὶ λαμπρῶς αὐτὴν πρὸς Ὑμᾶς νὰ ἐκδηλώσω.

Ἐμνημόνευον τῶν ὑμετέρων πρὸς τὸν ἐμὸν οἶκον εὐεργεσιῶν, τῆς ἀγάπης πρὸς αὐτὸν, τῆς στοργῆς πρὸς ἐμὲ, πρὸς τὰς ἀδελφὰς καὶ τοὺς ἐμοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς ὁποίους ἐν ἡλικίᾳ παιδικῇ ὀρφανοὺς ἐγκαταλειφθέντας δὲν ἐπετρέψατε τὰς συνεπείας του δεινοῦ τῆς ὀρφανίας κακοῦ νὰ ὑποστῶμεν, ἀλλὰ πάντας ἡμᾶς ὡς πατὴρ τοῦ φυσικοῦ μᾶλλον φιλοστόργως ἐξεθρέψατε καὶ πάντας τοῖς νάμασι τῆς παιδείας καὶ τῆς πίστεως τῆς ἀληθοῦς καὶ ἀνοθεύτου τῶν πατέρων ἡμῶν ἐγαλουχήσατε καὶ καλῶς ἀπεκαταστήσατε. Ταῦτα πάντα καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ μυρία ἀναλογιζόμενος, Σεβαστέ μοι Θεῖε, ἠδυνάτουν κατάλληλον καὶ ταῖς εὐεργεσίαις ταῖς ὑμετέραις πρὸς τὴν ἡμετέραν οἰκογένειαν ἀνταποκρινόμενον δῶρον νὰ ἐξεύρω καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς καὶ τῆς τῶν δώρων ἐπιδόσεως αὐτὸ ὑμῖν νὰ ἐπιδώσω.

Καὶ ἐγνώριζον μὲν καλῶς τὸ μὴ ἀπαιτητικὸν τοῦ ὑμετέρου χαρακτῆρος καὶ ἤμην τελέως πεπεισμένος, ὅτι διὰ τὰς πρὸς ἐμὲ καὶ πρὸς τὸν ἐμὸν οἶκον εὐποιίας οὐδεμίαν ἀξίωσιν εἴχετε καὶ ἐφρονεῖτε, ὡς πολλάκις μοὶ εἴπετε, ὅτι τοῦ καθήκοντος ὑμῶν τι περισσότερον δὲν ἐξεπληρώσατε, οὐχ ἧττον τῇ φωνῇ τῇ μεγάλῃ τῆς ἐμῆς ψυχῆς ὑπείκων καὶ τὴν χριστιανικὴν ταπεινοφροσύνην Ὑμῶν γνωρίζων, ἡ ὁποία καὶ τὰ μέγιστα ὡς ἐλάχιστα ὑπολαμβάνει καὶ τὰ ἄριστα ὑμῶν ἔργα ὡς μέτρια θεωρεῖ, ηὐχόμην, λέγω τῷ Κυρίῳ ἐν τῇ τοῦ δώρου ἐκλογῇ νὰ μὴ ἀποτύχω καὶ ἐνώπιον τοῦ πλήθους τὰ τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατακλύζοντα τῆς εὐγνωμοσύνης, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ συναισθή-

ματα καταλλήλως νὰ ἐκδηλώσω. Ἐν ᾧ δὲ ταῦτα διελογιζόμην τε καὶ ηὐχόμην, εὗρον τρόπον ἐκδηλώσεως ἄριστον καὶ ἐξεῦρον τὸ δῶρον, δι' οὗ τὰ ἀνωτέρω συναισθήματα ἀληθῶς θὰ ἐξωτερίκευον καὶ τὴν ψυχὴν τὴν ὑμετέραν θὰ ηὔφρανον. Καὶ ὄντως· ποῖον εἶνε ἐκεῖνο, ὅπερ ἱεράρχου ψυχὴν μᾶλλον δύναται νὰ χαροποιήσῃ καὶ λαμπρότερον νὰ ἱκανοποιήσῃ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ;

Ποῖον ὑλικὸν μέσον δύναται τοῦ Πνευματικοῦ Πατρὸς καὶ Ποιμάντορος χαρὰν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ νὰ γεννήσῃ καὶ εἰς ὕψη γαλήνης οὐρανίας νὰ ἀναγάγῃ τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἀγώνων αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας;

Ἀναμφηρίστως τούτων μᾶλλον οὐδὲν, ὡς κατέδειξεν ἡ σεμνὴ καὶ ἀληθῶς μεγαλοπρεπὴς τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἑορτή, ὅτε τοῖς λόγοις τοῖς θερμοῖς καὶ ταῖς φράσεσι ταῖς μεσταῖς ἀφοσιώσεως τῶν λογάδων καὶ ἀντιπροσώπων τῆς ὑμετέρας ἐπαρχίας συγκίνησις ἄφατος καὶ δάκρυα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως οὐρανίου ἠκολούθησαν καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ ὑμετέρου διεχύθησαν.

Οἱ λόγοι οὗτοι, Σεβαστέ μοι θεῖε, τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ ποιμνίου ὑμῶν, ἐν οἷς τοσούτῳ λαμπρῶς καὶ δεξιῶς ἐγκατοπτρίζεται ἡ τούτου πρὸς ὑμᾶς ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις καὶ ἀναγνώρισις τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ κόπων καὶ μόχθων ὑμῶν, τὰ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ καθόλου λεχθέντα καὶ γραφέντα, ὁ ἄριστος δηλονοῦν διὰ τὸν ἀγωνιζόμενον στέφανος, ἰδοὺ τὸ δῶρον, ὅπερ εὗρον καὶ ἐξελεξάμην, καὶ τὰ ὁποῖα ἐν ἑνὶ τεύχει ἀθροίσας καὶ τῷ κάλλει τοῦ τύπου καλλύνας προσφωνῶ Ὑμῖν, τῷ ἐμῷ Πατρὶ καὶ Δεσπότῃ, διαπύρως τοῦ Κυρίου δεόμενος ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ παρατάσεως τοῦ ὑμετέρου βίου, ὁ ὁποῖος οὐ μόνον ἡμῖν τοῖς οἰκείοις τοσούτῳ εὐεργετικὸς ὑπῆρξεν, ἀλλὰ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ

τῷ Γένει καθόλου, ὅπερ καὶ Πατριάρχαι μεγάλοι ἀναγνωρίζουσι καὶ λογάδες πολλοὶ καὶ δημοσιογράφοι παλαίμαχοι διατόρως κηρύττουσιν.

Ἐν Φιλιππουπόλει, τῇ 1 Αὐγούστου 1901.

Ὁ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος
εὐγνώμων ἀνεψιὸς καὶ ἀρχιδιάκονος Αὐτῆς
ΦΩΤΙΟΣ Σ. ΜΑΝΙΑΤΗΣ

Α΄.
ΤΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

Τάς τε ἑορτάς, αἱ ὁποῖαι ἔμελλον νὰ τελεσθῶσιν ἐπὶ τῇ 40ετηρίδι τῆς Αὐτοῦ Σεβασμιότητος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου καὶ τὰς ἐπὶ ταύτῃ ἀποφάσεις τῶν σωματείων τῆς πόλεως καὶ τῆς καθόλου θεοσώστου Ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως ἤγγειλαν αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες τῆς τε Βουλγαρίας καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ πολλὰς πρὸ τῆς 4 Ἰουλίου ἡμέρας διὰ γραμμῶν μεστῶν θερμότητος καὶ σεβασμοῦ ὑπὲρ τῆς Α. Σεβασμιότητος. Οὕτω, ἐκτὸς τοῦ παλαιμάχου καὶ διαπρεποῦς διευθυντοῦ καὶ ἀρχισυντάκτου τῆς «Φιλιππουπόλεως» κ. Δ. Κουμαριανοῦ καὶ ἄλλων πολλῶν, ἤγουν τοῦ ἐν Ἀδριανουπόλει «Ἕβρου» τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει βουλγαρικοῦ «Τηλεφώνου» πασῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις «Κράτους», ὁ ἄριστος ἰατρὸς καὶ δεξιὸς τοῦ καλάμου χειριστὴς κ. Σ. Κωνσταντινίδης ἀγγέλλων τὰς τελεσθησομένας ἑορτὰς καὶ τὰς ληφθείσας ἀποφάσεις τῶν δύο διοικητικῶν τῆς κοινότητος Φιλιππουπόλεως σωμάτων, ἔγραφεν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 23ης Ἰουνίου τῶν ὑπ᾽ αὐτοῦ συντασσομένων καὶ ἐκδιδομένων «Εἰδήσεων τοῦ Αἵμου» :

Τῇ 4 Ἰουλίου ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. Φώτιος θὰ ἑορτάσῃ τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς ἱερωσύνης του. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὰ δύο κοινοτικὰ ἡμῶν σώματα ἐν κατ᾽ ἰδίαν συνεδριάσει παμψηφεὶ ἀπεφάσισαν, τῇ

προτάσει τοῦ ἡμετέρου διευθυντοῦ κ. Σ. Κωνσταντινίδου ἰατροῦ, ὅπως ἐκ μέρους τῆς κοινότητος ἐπιδοθῇ κατάλληλον δῶρον τῷ εὐγλώττῳ, καλοκαγάθῳ καὶ πατριωτικωτάτῳ ποιμενάρχῃ, προσφωνοῦντος τοῦ προέδρου τῆς 'Εφορείας τῶν 'Ελλην. Σχολῶν κ. Σ. 'Αντωνιαδου, ἰατροῦ, ἐκφράζοντος τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς κοινότητος ἡμῶν εἰς Αὐτὸν διὰ τὴν εὐαγγελικὴν πράγματι Αὐτοῦ πολιτικὴν ἐνταῦθα καὶ διὰ τὰς μεγάλας του ὑπηρεσίας, ἅς καθ' ἑκάστην παρέχει εἰς αὐτήν.

✕

'Η δ' ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκδιδομένη καὶ λαμπρῶς ὑπὲρ τοῦ Γένους τῆς 'Εκκλησίας ἀγωνιζομένη «Πατρὶς» ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 28ης τοῦ ἰδίου μηνὸς ἤγγελε τὰς ἑορτὰς τῆς 40ετηρίδος διὰ τῶν κατωτέρω ὡραίων γραμμῶν :

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, 4 προσεχοῦς 'Ιουλίου, συμπληροῖ 40 ὅλα ἔτη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς 'Εκκλησίας, ὁ διαπρεπὴς τοῦ Γένους ἡμῶν 'Ιεράρχης, ὁ Φιλιππουπόλεως **Φώτιος**, πρὸς ὃν μετὰ τιμῆς καὶ ἀγάπης προσατενίζει εὐλαβῶς ἀπὸ τοσούτων ἐτῶν ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ 'Ανατολικῇ Ρωμυλίᾳ 'Ελληνισμός.

Καθ' ἃς ἔχομεν ἰδιαιτέρας πληροφορίας, ἡ **τεσσαρακονταετηρὶς** τοῦ ἐπιφανοῦς ἡμῶν τούτου κληρικοῦ μέλλει νὰ ἑορτασθῇ ὅσον οἷόν τε μεγαλοπρεπῶς ὑπὸ τοῦ ἐκεῖσε 'Ελληνορθοδόξου πληρώματος, τοῦ λατρεύοντος κυριολεκτικῶς τὸν ἄξιον αὐτοῦ πατέρα καὶ ἡγέτην.

✕

Καὶ ταῦτα μὲν ἐγράφησαν πρὸ τῆς 4ης 'Ιουλίου, καθ' ἣν θὰ ἐλάμβανον χώραν αἱ ἑορταί, τῇ δὲ προτεραίᾳ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἑορτάζοντος ἡλίου τῆς Φιλιππουπόλεως, ἡ ἐφημερὶς «Φιλιππούπολις» ἐδημοσίευσε ὑπὲρ τῆς Α. Σεβασμιότητος τὰ ἑξῆς :

'Η Τεσσαρακονταετηρὶς τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Κου ΦΩΤΙΟΥ

Πρὸ τριῶν μόλις ἡμερῶν ἡ 'Ορθοδοξία σύμπασα ἑώρταζε τὴν μνήμην τῶν ἁγίων καὶ πανευφήμων 'Αποστόλων τῶν κατηχησάντων τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τοῦ χριστιανισμοῦ τὰ σωτήρια δόγματα καὶ ἰδοὺ αὔριον σύμπασα ἡ ἀνὰ τὴν χώραν ταύτην 'Ελληνικὴ 'Ορθοδοξία πανηγυρίζει τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς ἱερᾶς δράσεως νέου ἀποστόλου τοῦ Χριστοῦ, νέου στρατιώτου τῆς 'Εκκλησίας, τοῦ περιπύστου ἱεράρχου ἡμῶν τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως 'Υπερτίμου καὶ 'Εξάρχου Θράκης Δραγοβιτίας κυρίου Φωτίου Μανιάτου.

✕

'Η περικαλλὴς νῆσος Πρίγκηπος εἶνε ἡ πατρὶς τοῦ πρίγκηπος τούτου τῆς 'Εκκλησίας. 'Εγεννήθη τῇ 25ῃ Μαρτίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1840. Εἰς τὴν τάξιν τῶν προεχόντων τῆς νήσου κατοίκων ἀνῆκον οἱ γονεῖς του, ὁ πατήρ του Δημήτριος καὶ ἡ μήτηρ του Παγώνη, χρηστοί, ἐνάρετοι καὶ ἑλληνοπρεπεῖς. Τὰ πρῶτα γράμματα ἐδιδάχθη ἐν τῇ πατρίδι του, δωδεκαετὴς δὲ τὴν ἡλικίαν κατετάχθη εἰς τὸ ἐν Πέραν ἡμιγυμνάσιον καὶ μετὰ πέντε ἔτη εἰσήχθη εἰς τὴν ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴν Σχολὴν ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ ὁλόκληρον ἑπταετίαν.

'Αποφοιτήσας τῆς Σχολῆς μὲ βαθμὸν διπλώματος «*"Αριστα*» καὶ χειροτονηθεὶς τῇ 4 'Ιουλίου 1864 ἱεροδιάκονος ἀφιερώθη εὐθὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς 'Εκκλησίας. 'Απεστάλη εἰς "Αρταν ὡς ἱεροκήρυξ καὶ μετὰ 18 μῆνας ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα εἰς Κρήτην, ὁπόθεν, ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως, μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς ἔτους ἐπανακάμψας εἰς

Κωνσταντινούπολιν διωρίσθη ἱεροκήρυξ καὶ ἱερατικῶς προϊστάμενος Διπλοκιονίου. Ἐκεῖθεν μετὰ πάροδον ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἐνετάλη νὰ μεταβῇ ὡς ἔκτακτος κήρυξ τοῦ θείου λόγου εἰς Μιτυλήνην, καὶ μετὰ δωδεκάμηνον ἐκεῖ διατριβήν, κατετάχθη τῇ ἐπιμόνῳ προτροπῇ τοῦ ἐξ Ἀγγλίας τότε ἐπανακάμψαντος ἀρχιεπισκόπου Σύρου καὶ Τήνου Ἀλεξάνδρου Λυκούργου εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν θεολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν σπουδῶν του.

Ἀποφοιτήσας τοῦ Πανεπιστημίου τῷ 1873, διηύθυνε τὸ γραφεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐπὶ ἓν ὅλον ἔτος. Ἀποβιώσαντος τοῦ Μητροπολίτου, ἐπανακάμψας εἰς Κωνσταντινούπολιν διωρίσθη ἱερατικὸς προϊστάμενος Τζιβαλίου καὶ μετὰ τρία ἔτη καὶ μῆνας ἓξ ἐχειροτονήθη ἐπίσκοπος τοῦ Μεγάλου Ῥεύματος ὑπὸ τὸν τίτλον Εἰρηνουπόλεως.

Κατὰ τὴν ἐν Μεγάλῳ Ῥεύματι ἀρχιερατείαν του συνέβη τὸ ἑξῆς γεγονὸς ὅπερ κατέστησεν αὐτὸν δημοφιλέστατον διὰ τὴν φιλανθρωπίαν του καὶ παρ' αὐτοῖς ἔτι τοῖς ἀλλοφύλοις. Τῇ 7 Ἰανουαρίου 1878, ἑλληνικὸν ἀτμόπλοιον τοῦ Κεφαλλῆνος ἐμποροπλοιάρχου Καγγελάρη ἔφερεν εἰς Μέγα Ῥεῦμα ἀπὸ Πύργου τῆς Μαύρης Θαλάσσης 750 γυναικόπαιδα βουλγαρικὰ ἡμιθανῆ ἐκ τοῦ τρόμου καὶ τοῦ ψύχους καὶ τῆς πείνης. Αὐτοστιγμεὶ ὁ ἐπίσκοπος Φώτιος βοηθούμενος καὶ παρ' ἑνὸς πλουσίου Ἕλληνος, κατοίκου Μεγάλου Ῥεύματος τοῦ ἀειμνήστου Ἀντωνίου Σοβατζόγλου ἐτοποθέτησε τὰ γυναικόπαιδα ἐκεῖνα εἰς πέντε οἰκίας, συνέλεξε παρευθὺς ἐνδυμασίας καὶ τροφὰς καὶ περιθαλψεν αὐτὰ μετὰ πατρικῆς στοργῆς. Ἐπὶ 12 ἡμέρας διετήρησε τὰς ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις ἐκείνας ἐξ ἰδίων καὶ ἐκ συνδρομῶν τῶν ἐνοριτῶν του, δι' ὅπερ ἐπέσπασε τοὺς ἐπαίνους

τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἧς ταῖς προτροπαῖς ἐσχηματίσθη ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐξ ἱεραρχῶν, τραπεζιτῶν καὶ ἐμπόρων, ἤτοι, τῶν μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος Καλλινίκου, Νικαίας Σωφρονίου, τοῦ ἐπισκόπου Εἰρηνουπόλεως Φωτίου, Γεωργίου Ζαρίφη, Γεωργίου Ζαφειροπούλου, Γεωργίου Κορωνιοῦ, Παύλου Στεφάνοβικ καὶ Ἰω. Βαλσάμου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Γεωργίου Ζαφειροπούλου. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἧς δραστηριώτατον μέλος ἐτύγχανεν ὁ ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, διετήρησε τοὺς πρόσφυγας τούτους ἐπὶ δέκα τρεῖς ὅλους μῆνας, ὅτε δὲ ἐκηρύχθη ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Βουλγαρίας, ὁ ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως, ἐναύλωσε τὸ ἴδιον ἀτμόπλοιον καὶ δοὺς εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν προσφύγων ἀνὰ ἕνα ἄρτον καὶ χρηματικόν τι ποσὸν, ἐξαπέστειλε τούτους εἰς Πύργον. Ἐνταῦθα σημειωτέον ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τῶν 13 μηνῶν ἔσωσεν ἐκ βιαίας ἀλλαξοπιστίας 17 κοράσια, ὧν τὰ δύο ἀποκατέστησεν.

Ἓν ἔτος μετὰ τὸ γεγονὸς τοῦτο, ὁ διαδεχθεὶς τὸν τότε ἀποθανόντα Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἰωακεὶμ Β'., Ἰωακεὶμ ὁ Γ'. μεταξὺ τῶν ἱεροκηρύκων οὓς ἀπέστειλεν εἰς Θράκην καὶ Μακεδονίαν συγκατέλεξε καὶ τὸν ἐπίσκοπον Φώτιον, ὅστις ἐπισκεφθεὶς τὰς ἐπαρχίας Ἀδριανουπόλεως, Λιτίτσης, Διδυμοτείχου ἀφίκετο καὶ εἰς τὴν τῆς Φιλιππουπόλεως ἔνθα ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς μῆνας ἐλειτούργει καθ' ἑκάστην καὶ ἐκήρυττε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἔν τε ταῖς πόλεσι καὶ τοῖς χωρίοις μετ' ἀφοσιώσεως καὶ πρωτοφανοῦς ζήλου. Κατὰ τὴν εἰς Φιλιππούπολιν ἄφιξίν του ὁ ἅγιος Εἰρηνουπόλεως ἔτυχε μεγάλων τιμῶν παρὰ τοῦ Γαβριὴλ Κρεστοβίτς ὅστις μάρτυς αὐτόπτης γενόμενος τῶν ὑπὲρ τῶν βουλγάρων προσφύγων μεριμνῶν του ἐγένετο ξεναγὸς αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει δια-

μονῆς του. Ἐκ τῶν πρὸς ἀνελλιπῆ ἐκπλήρωσιν τῆς ἐνταῦθα ἀποστολῆς μόχθων του βαρέως ἀσθενήσας ἐπανέκαμψεν εἰς Κων)πολιν, ἡ δὲ Μεγάλη Ἐκκλησία ἀμείβουσα τὴν πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσίν του διώρισεν αὐτὸν ἐπίσκοπον τῆς περιζητήτου καὶ περιβλέπτου συνοικίας τοῦ Σταυροδρομίου, ἣν ἐποίμανεν ὡς ἀρχιερατικῶς προϊστάμενος ἐπὶ 9 ὅλα ἔτη, μέχρι τῆς 18 Δεκεμβρίου 1889, ὅτε προεχειρίσατο αὐτὸν Μητροπολίτην Φιλιππουπόλεως, ἣν ἐπαρχίαν μέχρι τῆς σήμερον εὐαγῶς ποιμαίνει.

Τεσσαράκοντα ἔτη ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ, ἐντὸς τοῦ ἁγίου Βήματος.

Τεσσαράκοντα ἔτη προσηλώσεως πρὸς τὸ Θεῖον καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ Ὕψιστον. Λατρείας πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ, μελέτης τῶν θείων ἐπαγγελιῶν, τελειώσεως ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τοῦ θείου λόγου, καθιερώσεως, καθαγιάσεως, ἐν τοῖς μυσταγωγήμασι τῆς ἱερουργίας. Ἀπαύστου κηρύξεως τῶν κοσμοσωτηρίων ἀρχῶν τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀγῶνος ὑπὲρ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας.

Τεσσαράκοντα ἔτη συμφυΐας καὶ ἁρμόσεως Χριστιανισμοῦ καὶ Ἑλληνισμοῦ. Πίστεως ἀκραδάντου πρὸς ἐκεῖνον καὶ πρὸς τοῦτον. Ἀγάπης ἀπεράντου καὶ πρὸς τοὺς δύο. Ἐργασίας ἀκαταπονήτου ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος.

Τεσσαράκοντα ἔτη ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος, στρατιώτου ἀψηφοῦντος πάντα μόχθον καὶ πάντα κίνδυνον.

Ὅτε κατὰ τὸ 1898 τῷ διεμηνύθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐὰν θὰ ἐδέχετο νὰ συγκαταλεχθῇ μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων ἐν τῇ ἐκλογῇ Πατριάρχου Ἀντιοχείας ἔδωκε τὴν ἑξῆς ἀξιομνημόνευτον ἀπάντησιν :

—«*Εἶμαι στρατιώτης καὶ δὲν ἐκτελῶ εἰμὴ διαταγάς.*»

Ἰδοὺ εἷς βίος ὁλόκληρος ἀφιερωμένος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὑπερτάτων τῶν αἰωνίων δογμάτων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ τῆς ἑλληνικῆς σοφίας.

Ἰδοὺ μία ζωὴ ἐνδελεχῶν ἀγώνων καὶ θυσιῶν πρὸς συγκράτησιν πρὸς ἑδραίωσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ αἰσθήματος, ζωὴ ἀξία τιμῆς καὶ σεβασμοῦ.

Ἀποκαλύφθητε !

Ἀτενίσατε πάντες οἱ Ὀρθόδοξοι, πάντες οἱ Ἕλληνες μετ' εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν σεπτὸν ἱεράρχην καὶ ἀσπάσθητε τὴν τιμίαν αὐτοῦ δεξιάν.

Προσέλθετε ὅσοι πιστοὶ, ὅσοι πατριῶται αὔριον εἰς τὸν ναὸν, περιστοιχίσατέ τον, κυκλώσατέ τον, τιμήσατέ τον, ἐπευφημήσατέ τον.

Ἐνώπιόν του κλίνατε τὴν κεφαλὴν ἵνα λάβητε τὴν εὐλογίαν του.

Θὰ στερεώσῃ ἡμᾶς ἐν τῇ ὀρθοδοξίᾳ καὶ θὰ κρατύνῃ ἐν τῇ ἀγάπῃ πρὸς τὴν ἑλληνικὴν πατρίδα.

Β΄.

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑΝ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ

Τίνι δὲ τρόπῳ διεξήχθησαν αἱ ἑορταὶ καὶ τίνα τὰ ἐκδηλωθέντα κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην συναισθήματα τοῦ ποιμνίου πρὸς τὸν ἑορτάζοντα ποιμένα, ἀπαραμίλλως περιέγραψαν αἱ δύο τῆς πόλεως ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες ἡ «Φιλιππούπολις» καὶ αἱ «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου», αὗται μὲν τῇ ἐπομένῃ τῆς ἑορτῆς, ἐκείνη δὲ τῇ μεθεπομένῃ.

Καὶ αἱ μὲν «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου» ἐν τεύχει πανηγυρικῷ τῆς 5 Ἰουλίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἑορτὴ τῆς Τεσσαρακονταετηρίδος ἐν Φιλιππουπόλει» ὡς ἑξῆς περιγράφουσι τὴν τελετήν:

Χθὲς ἐν μέσῳ πυκνοῦ πλήθους ἐξ ἑκατέρων τῶν φύλων, κατακλύζοντος τὴν μεγάλην μητροπολιτικὴν ἐκκλησίαν, ἐτελέσθη μεγαλοπρεπέστατα ἡ ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἱερωσύνης τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν κ. Φωτίου ὁρισθεῖσα λειτουργία. Ταύτην διεξήγαγε λαμπρῶς, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τοῦ κλήρου Φιλιππουπόλεως καὶ Στενημάχου, ἡ Α. Π. ὁ ἑορτάζων Μητροπολίτης. Ἐσημειώθη δὲ αὕτη καὶ διὰ τοῦ ἐμβριθοῦς ἅμα καὶ καλλιεποῦς ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος πανηγυρικοῦ τῆς ἑορτῆς λόγου τοῦ κατὰ τὰς ὥρας τῆς χθεσινῆς λειτουργίας προα-

χθέντος εἰς τὸ ἀρχιδιακονικὸν ἀξίωμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιοχῆς Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου τοῦ νέου. Ὁ λόγος οὗτος ἀπετέλεσεν ἀδαμαντίνην ἀπαρχὴν εὐοίωνα εὐαγγελιζομένην διὰ τὸ μέλλον τοῦ νέου ἀρχιδιακόνου ὥστε ἱεροκήρυκος καὶ ποιμενάρχου. Ἀνέδειξε τὸν νεαρὸν ἱεροκήρυκα ὡς κάτοχον οὐ μόνον γλώσσης ἁρμονικῆς, ἀδιαπτώτως καθαρευούσης καὶ ἄρα ζηλευτῶς ἑνιαίας ἀλλὰ καὶ γνώσεων ἱστορικῶν σπανίων καὶ κρίσεως λεπτῆς καὶ μνήμης θαυμασίας.

Προσθέσατε εἰς τὰ ἄνω τόνον συμπαθῶς ἠχούσης φωνῆς, ἀπαγγελίαν ἁρμόζουσαν εἰς τὸ θέμα καὶ κυρίως συναίσθησιν τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου καὶ ἄρα καὶ τῆς ἀντοχῆς πολυπληθοῦς κοινοῦ, διαφόρου ἀναπύξεως, περικεκλεισμένου εἰς τὰ μέσα τοῦ θέρους ἐν χώρῳ κλειστῷ καὶ θὰ ἔχητε πλήρη τὴν εἰκόνα τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ῥήτορος. Μετὰ δὲ τὴν λειτουργίαν ἐψάλη ἁρμονικώτατα ὑπὸ τῶν ψαλτῶν δοξολογία καὶ ἰδιαίτερος πολυχρονισμὸς τοῦ ἑορτάζοντος Μητροπολίτου, συντεθεὶς ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου δεξιοῦ ψάλτου τῆς Μητροπόλεως, πολὺ ἀρέσας εἰς τὸ κοινόν. Περατωθείσης τῆς δοξολογίας ὅλον τὸ πλήρωμα ἐν ἐκκλησιαστικῇ ἐπιβαλλούσῃ πομπῇ προηγουμένων τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ κλήρου καὶ ᾀδόντων τῶν ψαλτῶν διηυθύνθη εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον, ὅπως ἀσπασθῇ τὴν δεξιὰν τοῦ Μητροπολίτου καὶ εὐχηθῇ Αὐτῷ τὰ δέοντα. Ἐγκαίρως ὁ Μητροπολίτης ἔλαβε τὸ κατάλληλον μέρος ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Μητροπολιτικοῦ μεγάρου ἔνθα ἐδέχθη κατὰ σειρὰν τὴν Ἑλλ. προξενικὴν ἀρχὴν ἀντιπροσωπευομένην ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὸ Γεν. ἐνταῦθα Ἑλλ. Προξενεῖον κ. Ἐμμ. Καψαμπέλη καὶ τοῦ διερμηνέως αὐτοῦ κ. Ἀντ. Ζώτου, τὰς κοινοτικὰς ἀρχὰς Φιλιππουπόλεως, τὰς τῆς Στενημάχου, ἀντιπροσωπευθεί-

σας ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐφορίας τῶν Ἑλληνικῶν Σχολῶν Στενημάχου, τὰ προεδρεῖα τῶν ἐνταῦθα Συλλόγων «Ὁμονοίας», «Ὀρφέως» καὶ «Ἀλληλοβοηθείας», ἀντιπροσωπευθέντα ὑπὸ τῶν κ. κ. Ἀριστ. Ἀλτιναλμάζη τραπεζίτου, Ἀχιλ. Ἁρμοδίου καὶ Δ. Ραφανίδου, ἰατρῶν, τὸ προεδρεῖον τοῦ Μουσικοῦ Ὁμίλου Στενημάχου ἀντιπροσωπευθὲν ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κ. Ἀπ. Δοξιάδου ἰατροῦ καὶ τοῦ σχολάρχου Στενημάχου κ. Σωτ. Ἀντωνιάδου, τὸ καθηγητικὸν καὶ διδασκαλικὸν σῶμα τῶν Ζαριφείων καὶ τῆς Ἀστικῆς Μαρασλῆ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Φυλακτοῦ, τὸ τῶν διδασκαλισσῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς διευθυντρίας κ. Σμαράγδας Χ″ Δαπῆ, τὸ προεδρεῖον τοῦ συλλόγου τῶν Ἑλληνίδων κυριῶν «Εὐρυδίκης» ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς κ. Ἑλένης Δ. Ἀργυριάδου, τὸ τῶν κλήρων Φιλιππουπόλεως καὶ Στενημάχου ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀρχιμανδρίτου πατρὸς Ἀνθίμου καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου πατρὸς Λεωνίδα, τὸ τῶν ἱεροψαλτῶν, τοὺς ἐπιτρόπους τῶν ναῶν καὶ ἀπείρους πολίτας.

Πάντες δὲ οἱ ἡγούμενοι τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν διαφόρων σωματείων καταλλήλως προσεφώνησαν τὴν Α. Π. τὸν Μητροπολίτην, ὅστις εἰς πάντας ἐπίσης καταλλήλως καίτοι προχείρως καὶ ἀπὸ μνήμης, ἀνταπήντησεν. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο ἐπιθεώρησις τῶν διαφόρων ὡραίων δώρων, ἅτινα κοινοτικαὶ ἀρχαί, σωματεῖα καὶ ἰδιῶται προσήνεγκον εἰς τὸν ἑορτάζοντα καὶ εἶτα προσενεχθέντων τῶν ἀναψυκτικῶν πάντες ἀπῆλθον εὐχόμενοι ἐκ καρδίας τῷ καλῷ κἀγαθῷ ποιμενάρχῃ ὅπως ἑορτάσῃ καὶ πεντηκονταετηρίδας καὶ ἑξηκονταετηρίδας τῆς ἱερωσύνης του. Τὸ ἑσπέρας περὶ τὴν 9 ὥραν παρετέθη εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς ἑλλην. προξενικῆς ἀρχῆς καὶ τὰ μέλη τῶν δύο διοικητικῶν σωμάτων τῆς κοινότητος ἡμῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ

μητροπολιτικοῦ μεγάρου δεῖπνον, ἀντάξιον τῆς φήμης περὶ ἐλευθεριότητος τοῦ ἑορτάζοντος, καὶ καθ' ὃ προπόσεις μὲν ἐκ μέρους τῆς προξενικῆς ἀρχῆς καὶ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος λίαν καταλλήλους ἐποιήσαντο ὁ πρόξενος κ. Ἐμμ. Καψαμπέλης καὶ ὁ δημογέρων κ. Δ. Ἀχλανλῆς, δικηγόρος, ὑπὲρ δὲ τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ προέδρου τῆς ἐφορείας τῶν ἑλλ. σχολῶν ἡ Α. Π. καὶ ὁ κ. Γ. Κύρου, δικηγόρος. Ἐν τῷ μεταξὺ λίαν ἐπίσης κατάλληλον πρόποσιν ἐποιήσατο ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος καὶ ὁ ἔφορος κ. Ἀθ. Γκεμισγερδάνης. Οὕτω διεξήχθη ἡ ὅλη τελετή, πρωτοφανὴς πράγματι εἰς τὰ χρονικὰ τῆς κοινότητος ἡμῶν. Τὴν Α. Π. κατὰ τὴν ἡμέραν ἐπεσκέφθησαν συγχαίροντες ὁ πεπνυμένος νομάρχης Φιλιππουπόλεως κ. Μανώλωφ, ὁ δήμαρχος κ. Μήλεφ καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι, ἄπειρα δὲ τηλεγραφικὰ συγχαρητήρια ἔλαβε παρ' ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινοτικῶν ἀρχῶν τῆς ἀρχιερατικῆς του ἐπαρχίας ὡς καὶ παρ' ἐπισημοτάτων προσώπων ἔκ τε τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ οἷα εἰσὶ τὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει κ. Γρυπάρη, τοῦ ἐν Σόφιᾳ διπλωματικοῦ Πράκτορος τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐγ. Ζαλοκώστα καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου κ. Γ. Μαρασλῆ.

Ἡ δὲ *«Φιλιππούπολις» ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 6ης τοῦ αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐπικεφαλίδα: «Ἡ τεσσαρακονταετηρὶς τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου» οὕτω:*

Ἡ τεσσαρακοστὴ ἐπέτειος ἡμέρα τῆς ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ ὑπηρεσίας τῆς Αὐτοῦ Πανιερότητος τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν κου Φωτίου ἑωρτάσθη προχθὲς Κυριακῇ πανηγυρικῶς καὶ μετὰ μεγάλης ἐκκλησιαστικῆς πομπῆς.

Ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Μαρίνης, εἰ καὶ πλεῖστοι ἐκ τῶν ὁμογενῶν οἰκογενειῶν ἄπεισι κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους εἰς τὰς ἐξοχάς, ἡ συνώθησις τοῦ πλήθους ἦτο μεγάλη. Ἐν τῷ ναῷ παρῆσαν ὁ Διευθύνων τὸ Γενικὸν Προξενεῖον τῆς Ἑλλάδος πρόξενος κ. Ἐμμ. Καψαμπέλης μετὰ τοῦ διερμηνέως κ. Ἀντ. Ζώτου, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῶν ἐνταῦθα Ἑλληνικῶν σχολείων κ. Σωτήριος Ἀντωνιάδης, οἱ κ. κ. Δημήτριος Ἀργυριάδης καὶ Ἀθ. Γκιεμισγερδάνης πρώην βουλευταὶ καὶ τὰ μέλη τῆς ἐφοροδημογεροντίας τῆς ἡμετέρας Κοινότητος, ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῶν Ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων Στενημάχου κ. Ἀθανάσιος Ἐπιτρόπου μετά τινων ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν Στενημάχου ἱεροῦ κλήρου, τὰ προεδρεῖα τῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν συλλόγων καὶ ἀδελφοτήτων, τὸ προεδρεῖον τοῦ ἐν Στενημάχῳ φιλαρμονικοῦ Ὁμίλου, ὁ Γυμνασιάρχης καὶ διευθυντὴς τῶν Ζαριφείων μετὰ τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων, ἡ διευθύντρια τοῦ Ζαρ φείου τῶν θηλέων κ. Σμαράγδα Χ'' Δαῆ μετὰ πασῶν τῶν διδασκαλισσῶν, ὁ σχολάρχης τῶν ἐν Στενημάχῳ σχολείων κ. Σωτήριος Ἀντωνιάδης μετὰ τοῦ λοιποῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν λοιπῶν κοινοτήτων καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἐπιστήμονες, λόγιοι, ἔμποροι, βιομήχανοι κλπ. κλπ.

Τὴν θείαν μυσταγωγίαν ἐτέλεσεν ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης συλλειτουργούσης δωδεκάδος ἀρχιμανδριτῶν, οἰκονόμων καὶ πρεσβυτέρων μετὰ δύο διακόνων, ὀκτὼ δὲ ἱεροψάλται ἠριθμοῦντο εἰς ἀμφοτέρους τοὺς χορούς.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, ὁ ἄρτι ἐξ Εὐρώπης ἀφιχθεὶς θεολόγος κ. Φώτιος Μανιάτης, ἀνεψιὸς τῆς Α. Π. εἰς ὃν κατὰ τὴν δοξολογίαν ἀπένειμεν Αὕτη τὸ ὀφφίκιον τοῦ ἀρχιδιακόνου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλιπ-

πουπόλεως, χαρακτηρίσας ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος τὴν μεγάλην τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος συγκέντρωσιν ὡς ἐκδήλωσιν ἐκτιμήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης τοῦ Ἑλληνικοῦ Γένους πρὸς τὸν ἐθνικὸν αὐτοῦ ἱερὸν Κλῆρον, ἐξιστόρησε μετ' εὐγλωττίας καὶ συνεκτικότητος ἐπιζήλου τὴν δρᾶσιν, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἃς ἀρχῆθεν κατέβαλλεν, οὐκ ἐπαύσατο καταβάλλων κατὰ τὴν ἀλληλουχίαν τῶν αἰώνων, καὶ σήμερον καταβάλλει ὁ κλῆρος οὗτος οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς, τῆς ἠθικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς μορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως τοῦ ἡμετέρου Γένους, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῆς πολιτικῆς αὐτοῦ ἐλευθερίας, ὀνομάσας τοὺς κατὰ καιροὺς κυριωτέρους ἐργάτας καὶ ἀγωνιστὰς τοὺς καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν των θυσιάσαντας ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας. Οἱ λόγοι τοῦ εὐφραδοῦς ῥήτορος συνεῖχον τὸ ἄπειρον ἐκεῖνο πλῆθος ἐν θρησκευτικῇ καὶ ἐθνικῇ ἐξάρσει, ὅτε δὲ ὡς ἐν ἐπιλόγῳ ἀπήγγειλεν ἐν προφανεῖ στοργῇ, πρὸς τὸν σεβαστὸν αὐτοῦ θεῖον, πρόσφορον καὶ καλλίγλωσσον προσφώνημα, τὸ ἀκροατήριον συνεκινήθη μέχρι δακρύων.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἤρξατο ἡ δοξολογία. Ἡ συρροὴ τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ὑπῆρξε πρωτοφανής. Ἡ Αὐτοῦ Πανιερότης ἔστη ἐπὶ τοῦ θρόνου περιστοιχουμένη ὑπὸ σύμπαντος τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει ἱεροῦ κλήρου καὶ τῶν ἐκ Στενημάχου προσελθόντων κληρικῶν. Σύμπαν τὸ πλῆθος ἠτένιζε πρὸς τὸν σεπτὸν Ἱεράρχην μετ' εὐλαβείας καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης καθορῶν ἐν Αὐτῷ ὀτρηρὸν καὶ ἀκαταπόνητον ἐργάτην τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν του ἰδεωδῶν, τιμῶν καὶ γεραίρον τὸν περιφανῆ Ἱεράρχην περιβάλλον Αὐτὸν διὰ τῆς ἀγάπης του, διὰ τῆς λατρείας του καὶ ἀγαλλόμενον διότι ἡ ἑλληνικὴ ἱεραρχία τοσοῦτον ἀνηκόντως, ἐπαξίως καὶ πρεπωδῶς ἐκπροσωπεῖται ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑπ' ἀνδρὸς

γινώσκοντος διὰ τῆς εὐθυπόρου πολιτείας Του καὶ τῶν μεγάλων ἀρετῶν του, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην καὶ αὐτῶν τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ πνευματικὸν αὐτοῦ ποίμνιον νὰ ἐφελκύῃ.

Μετὰ τὸ δοξαστικὸν συνεψάλη ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν χορῶν ὁ πολυχρονισμὸς τῆς Α. Π. ἐπὶ τούτῳ μελοποιηθεὶς εἰς ἀρχαῖον βυζαντινὸν μέλος ὑπὸ τοῦ πρωτοψάλτου τοῦ ἱεροῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ κ. Ἐμμ. Κρεμέζη, μεθ' ὃ Αὕτη ἀφοῦ ηὐλόγησε τὸ ἐκκλησίασμα, ὅπερ συνωθεῖτο ν' ἀσπασθῇ τὴν δεξιὰν Αὐτῆς, προπορευομένου τοῦ ἱεροῦ κλήρου μετέβη ἐν πομπῇ καὶ παρατάξει, παρακολουθούντων τοῦ προξένου τῆς Ἑλλάδος, πάντων τῶν ἐν τέλει καὶ τοῦ πλήθους, εἰς τὸ μετροπολιτικὸν μέγαρον.

Ἅπασαι αἱ αἴθουσαι καὶ τὰ διαμερίσματα αὐτοῦ ἦσαν καταλλήλως ηὐτρεπισμένα, ἐν ῥιπῇ δὲ ὀφθαλμοῦ τὸ μέγαρον ὑπερεπληρώθη κόσμου. Ἡ Α. Π. ὡδηγήθη εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν ἐν ᾗ, ἐπὶ τραπέζης ἦσαν κατατεθειμένα τὰ προσφερθέντα ἀναμνηστικὰ δῶρα.

ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

ΤΗΣ Α. Π. ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ

κ. ΦΩΤΙΟΥ ΜΑΝΙΑΤΟΥ

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ αἱ «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου» οὐ μόνον τὰ ἐν τῷ ναῷ καὶ τῇ Μητροπόλει περιέγραψαν, ἀλλὰ καὶ ἐκτενῆ σκιαγραφίαν τῆς Α. Σεβασμιότητος οὕτως ἔχουσαν :

Ὁ ἑορτάσας χθὲς τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς ἱερωσύνης του σεβασμιώτατος μητροπολίτης κ. Φώτιος ἀποτελεῖ ὅλως ἰδιαιτέραν μορφὴν ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Καὶ διὰ τοῦτο ἡ σκιαγραφία αὐτοῦ εἶνε ἐκ τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερόντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κοινόν. Δὲν ἀντικατοπτρίζεται ἐν τῷ σεβασμίῳ Αὐτοῦ προσώπῳ ἡ ἐκ τῆς μακραίωνος δουλείας καὶ ἀμαθίας προελθοῦσα συνήθης ἐκείνη καὶ κοινὴ μορφὴ τῶν ἡμετέρων ἱεραρχῶν, ἡ πολλαχῶς τὸ γόητρον τῆς Ὀρθοδοξίας κλονίσασα ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ λαοῦ καὶ τὴν ἐπήρειαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ μειώσασα παρὰ τοῖς ἀλλοφύλοις ὁμοδόξοις.

Ὁ σεβαστὸς Φώτιος εἶνε ἱεράρχης καθ' ὅλα σύγχρονος τῆς ἐποχῆς του, ἐποχῆς ἀνεκτικότητος, φιλανθρωπίας καὶ διαιτησίας. Εἶνε ἀπηλλαγμένος, τὸ κατ' ἄνθρωπον, τοῦ μίσους καὶ τῆς μνησικακίας, τῆς ἰσχυρογνωμοσύνης καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ἀλαζονίας, τῆς φιλαργυρίας καὶ ἀσπλαγχνίας, τῆς ἀπληστίας καὶ σκληρότητος καὶ ὅλων τῶν ἄλλων παρὰ φύσιν ἐλαττωμάτων, ἅτινα τοὺς ἔχοντας ἀνωτέραν τινὰ ἐξουσίαν κοινοὺς τῶν ἀνθρώπων διακρίνουσιν.

Καὶ ἄρα εἶνε ἀνεξίκακος καὶ πλήρης ἐγκαρτερήσεως, εὔσπλαγχνος καὶ ἐλευθέριος, ἐγκρατὴς καὶ συμβιβαστικός. Τὰ ἀγαστὰ δὲ ταῦτα προτερήματα Αὐτοῦ συνδυαζόμενα πρὸς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ εὐγλωττίαν, τὴν ζηλευτήν του εὐρυμάθειαν, τὰς μεγαλοπρεπεῖς πρὸς ὅ,τι καλὸν τάσεις του καὶ τὴν ἄδολον φιλογένειάν του ἀποτελοῦσι χαρακτηριστικὰ ἱεραρχικῆς μορφῆς ἐκ τῶν γλυκυτάτων ἅμα καὶ συμπαθεστάτων καὶ διὰ τοῦτο καὶ πράγματι προσφιλῶν καὶ σεβαστῶν τοῖς πᾶσι. Τοιοῦτον πρόσωπον δὲν δύναται ἢ νὰ εἶνε πάροχον ὠφελείας ἅμα καὶ προθυμίας εἴς τε τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ γένος. Καὶ ὃν τοιοῦτον δὲν δύναται ἢ ν' ἀποτελῇ πράγματι διακεκριμένον τύπον, ἄξιον τῆς γενικῆς προσοχῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ κοινοῦ.

Κατ' ἀμφότερα τὰ ἱερά του στάδια, τό τε τοῦ ἱεροκήρυκος καὶ τοῦ ἱεράρχου, δὲν ἐξέκλινε τῶν συγχρόνων ἰδεῶν, τάσεων καὶ ἐθνικῶν ἀναγκῶν. Οἱ λόγοι του δὲν εἶνε ἀναμασήσεις ἀνούσιοι ἰδεῶν καὶ ὑποθηκῶν μὴ ἀνταποκρινομένων πλέον εἰς τὴν πραγματικὴν κατάστασιν τοῦ πέριξ κόσμου. Διακρίνει αὐτοὺς ζωηρὰ πρωτοτυπία καὶ πραγματικότης συγχρονιστική. Προσβάλλουσι τὰ σύγχρονα καὶ ζῶντα οὕτως εἰπεῖν ἐλαττώματα τῆς κοινωνίας καὶ τῆς φυλῆς καὶ διδάσκουσι πρὸς ταῖς πρωτογόνοις ἀρεταῖς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ ἐκπηγαζούσας. Εἶνε ὑπόδειγμα δυνατοῦ ἐναρμονίου συμβιβασμοῦ τῶν θρησκευτικῶν δογμάτων πρὸς τὰ ἐπιστημονικὰ πορίσματα καὶ τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις καὶ τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας, διὰ τοῦτο καὶ εὐαρέστως ἀκουστοὶ καὶ θρησκευτικῶς καὶ ἐθνικῶς

ἐποικοδομητικοί. Σύμφωνος πρὸς τὰς γνώσεις καὶ τὸ κήρυγμά του καὶ ἡ πολιτεία του ὡς ποιμενάρχου. Δὲν θεωρεῖ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἄλλων ὡς θανάσιμα καὶ μισητά, ἀλλ' ὡς παροδικῆς πλάνης ἀποκυήματα καὶ διὰ τοῦτο διορθώσιμα ἅμα καὶ συγχωρητέα.

Τοιούτων φρονημάτων ποιμενάρχης οὐ μόνον οὐδέποτε γίνεται αἴτιος θανασίμου διαιρέσεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀλλὰ προσπαθεῖ ὅσῃ αὐτῷ δύναμις πρὸς πρόληψιν ἢ διόρθωσιν πάσης ἀναποφεύκτως συνήθους διαιρέσεως ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς κοινωνίαις. Καὶ ἡ ἀπόδειξις ἡ ὅλη διαγωγὴ αὐτοῦ κατὰ τὴν λυπηρὰν περίοδον τῆς γνωστῆς διαιρέσεως ἐν τῇ κοινότητι ἡμῶν. Ὀρθῶς κρίνων ὡς ἀναξιοπρεπῆ καὶ ἐθνοκτόνον θέσιν ἀποστόλου τοῦ Χριστοῦ, ἔχοντος καὶ ἕνα κἂν ἐχθρὸν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς ἐκκλησιαστικῆς του ἐξουσίας, ἐδράξατο τοῦ πρώτου εὐνοϊκοῦ σημείου ὅπως συμφιλιώσῃ τοὺς ἀντιπάλους μεταξύ των, παρέχων Αὐτὸς πρῶτος ἑαυτὸν παράδειγμα αὐτοθυσίας καὶ ἀνεξικακίας διὰ τοῦ ἀσπασμοῦ του ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν ἀντιπάλων. Καὶ τίς ἐλησμόνησε τοὺς πατριωτικοὺς λυγμοὺς καὶ τῆς χαρᾶς τὰ δάκρυα, τοὺς καταλαβόντας πάντας κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον συνέλευσιν τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο τότε ἀντιπάλων μερίδων τῆς ἡμετέρας κοινότητος; Εἶνε ἀληθές, ὅτι τῆς συμφιλιώσεως ἐκείνης οὐχὶ ἀνάξιοι λόγου σκαπανεῖς ἦσαν αὐτοὶ οἱ προϊστάμενοι τῶν δύο ἀντιπάλων, κακῇ τύχῃ, μερίδων. Ἀλλ' ἄνευ τῆς ἀδόλου πρωτοβουλίας τῆς συνεκτικῆς δυνάμεως τοῦ κυρίου τοῦ κέντρου τῆς κοινοτικῆς δράσεως, τοῦ Σεβασμιωτάτου ποιμενάρχου κ. Φωτίου, ἡ συμφιλίωσις θὰ ἔμενεν ἐπὶ πολὺ ἔτι ἁπλῶς εὐσεβὴς πόθος. Δικαίως λοιπὸν σὺν τοῖς ἄλλοις ποικίλοις πολυτίμοις λίθοις τὰ δάκρυα ἐκεῖνα τῆς πατριωτικῆς χαρᾶς, τὰ ἀναβλύσαντα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ παραστάντος

πλήθους ἐν τῇ συνελεύσει ἐκείνῃ, θ' ἀποτελῶσι ἀληθῆ καὶ ἄδολα κοσμήματα ἐν τῇ ὡραίᾳ ἀρχιερατικῇ μίτρᾳ τῆς Α. Π. τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου. Ἀλλ' ὁ τῶν προτερημάτων τῆς Α. Π. κάτοχος δὲν εἶνε μόνον συνδιαλλακτὴς καὶ συμβιβαστὴς ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀλλὰ καὶ σκαπανεὺς προαγωγῆς καὶ προόδου. Συγχωρῶν καὶ ἐλεημονῶν διδάσκει, ὅτι διὰ τῆς συγχωρήσεως καὶ τοῦ ἐλέους ἀνεγείρει τις καὶ ἅμα κερδίζει ψυχάς, ἐργάτιδας τοῦ καλοῦ. Ἐλευθερίως παρέχων, κοπιάζων καὶ προκινδυνεύων διδάσκει, ὅτι ἐκ τῆς ἐλευθεριότητος, τῶν μόχθων καὶ τῆς αὐτοθυσίας ἐξαρτᾶται πᾶσα πρὸς τὸ τελειότερον ἐξέλιξις τῆς φυλῆς καὶ ἄρα καὶ πλήρωσις τῶν τε ἰδανικῶν καὶ τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς. Καὶ ἀξιοπρεπῶς ζῶν ὑπενθυμίζει τοῖς πᾶσιν ὅ τι ἐξαίρει τὸν Ἕλληνα ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὡδήγησεν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν δόξαν, δηλ. τὸν πρὸς τὸ καλὸν ἔρωτα. Ἡ θέα τοῦ καλοῦ καθαίρει τὴν ψυχὴν καὶ καθαίρουσα ταύτην διανοίγει εἰς τὴν διάνοιαν τὴν ὁδὸν τῆς προόδου καὶ τελειότητος. Διὸ ἐπαινετὸς καὶ ἀξιοσέβαστος καὶ προσφιλὴς ὁ ἄρχων ἐκεῖνος, ὅστις ἐπιστέφει τὰ ἄλλα τοῦ νέου πολιτισμοῦ προτερήματά του μὲ τὸ ῥηθὲν κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς ἐνδόξου Ἑλληνικῆς φυλῆς.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΩΡΑ

Μετὰ τὴν ἐκ τοῦ ναοῦ δὲ ἔξοδον καὶ τὴν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν μέγαρον ἄνοδον τοῦ πλήθους, τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου τὴν κατάλληλον λαβόντος θέσιν, ἤρξαντο αἱ τῶν διαφόρων ἀντιπροσώπων τῶν σωματείων προσφωνήσεις καὶ αἱ τῶν δώρων ἐπιδόσεις. Πρῶτος τὸν λόγον λαβὼν ὁ τῆς Ἑλλάδος Πρόξενος κ. Ἐμ. Καψαμπέλης οὑτωσὶ τῇ Α. Σεβασμιότητα προσεφώνησε :

Σεβασμιώτατε,

Χαρὰν αἰσθάνομαι μεγάλην καὶ εἰς ὅλως εὐτυχῆ συγκυρίαν ἀποδίδω ὅτι ἔλαχέ μοι ὁ κλῆρος ν' ἀντιπροσωπεύω τὸ Ἔθνος ἡμῶν, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ὀρθόδοξον καὶ πιστὸν τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος ποίμνιον ἑορτάζει τὴν ἐπέτειον τῆς τεσσαρακονταετοῦς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπηρεσίας Αὐτῆς, ἵνα ἐκδηλώσῃ οὕτω τὴν ἐνδόμυχον αὐτοῦ χαρὰν καὶ ἀποτίσῃ φόρον εὐγνωμοσύνης πρὸς τὰς σπανίας ἀρετὰς τῆς Ὑμ. Πανιερότητος, ἥτις λελογισμένως καὶ σωφρόνως ἐπεδίωξε πάντοτε νὰ διατηρήσῃ ἀλώβητον τὸ παλλάδιον τῆς ὀρθοδοξίας καὶ καταστήσῃ σεβαστὰ τὰ θεῖα δόγματα τῆς ἱερᾶς ἡμῶν θρησκείας, ἥτις συμβαδίζει μετὰ τῆς ἐθνικῆς ἰδέας τόσον ἀρρήκτως μετ' αὐτῆς συνδεομένη.

Συμμεριζόμενος ὁλοψύχως τὴν χαρὰν τοῦ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Υ. Πανιερότητος ὀρθοδόξου λαοῦ καὶ θεω-

ρῶν ἐμαυτὸν εὐτυχῆ ὅτι ηὐτύχησα νὰ συμμετάσχω τοιαύτης θρησκευτικῆς ὅσον καὶ ἐθνικῆς ἑορτῆς εὔχομαι τῷ Ὑψίστῳ ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῆς Ὑμετ. Πανιερότητος ἵνα δυνηθῇ νὰ ἑορτάσῃ καὶ τὴν πεντηκονταετηρίδα Αὐτῆς ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους καὶ τῆς ὀρθοδοξίας, ἧς ἀποτελεῖ περικαλλὲς σέμνωμα.

Τοῦτον διεδέξατο ὁ γεραρὸς Ἀσκληπιάδης καὶ ἐπίλεκτος τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ πολίτης, ὁ ἀπὸ τριάκοντα ἐνιαυτῶν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Κοινότητος φιλοπόνως καὶ συνετῶς ἐργαζόμενος, κύριος Σ. Ἀντωνιάδης, πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῶν ἑλληνικῶν ἐκπαιδευτηρίων Φιλιππουπόλεως, ὁ ὁποῖος προσεφώνησεν ἐκ μέρους τῶν δύο διοικητικῶν τῆς Κοινότητος σωμάτων ὡς ἑξῆς:

Σεβασμιώτατε Ἱεράρχα,

Ἡ Ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ Κοινότης Φιλιππουπόλεως γηθοσύνως πανηγυρίζουσα τὴν Τεσσακονταετηρίδα τῆς χειροτονείας τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος ὡς λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου ὑποβάλλει εὐσεβάστως διὰ τῆς Ἐφοροδημογεροντίας ὡς ἀντιπροσώπου αὐτῆς τὰ θερμὰ αὐτῆς συγχαρητήρια καὶ εὔχεται ὅπως ὁ Πανάγιος Θεὸς καταξιώσῃ Ὑμᾶς, ἵνα ἐπὶ πάμπολλα ἔτη ἐξακολουθῆτε παρέχοντες τὰς πολυτίμους ἐκδουλεύσεις τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ, ἧς ἀνεδείχθητε πιστὸς καὶ γενναῖος στρατιώτης ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν ὅλην κηρύττοντες τὰς διδασκαλίας τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ ἐμπεδοῦντες τὸ θρεσκευτικὸν αἴσθημα τοῦ ποιμνίου Ὑμῶν, διὰ δὲ τῶν Χριστιανικῶν ὑμῶν ἀρετῶν γινόμενοι τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τοῖς πνευματικοῖς ὑμῶν τέκνοις εἰς τὴν ἀνάδειξιν αὐτῶν ἀληθῶν ὀπαδῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς θρησκείας ἡμῶν.

Ἀπὸ δεκατετρακτίας ποιμαινομένη εὐδοκίμως ἡ θεόσωστος ἐπαρχία Φιλιππουπόλεως ἔλαβε τρανώτατα δείγματα τῆς τε διοικητικῆς περινοίας Ὑμῶν καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης μεθ' ἧς περιβάλλεται τὸ ποίμνιον Ὑμῶν, οὗτινος ἡ προαγωγὴ ἀπετέλεσεν ἀείποτε τὸ κύριον Ὑμῶν μέλημα.

Ἐν ἡμέραις πονηραῖς οὐδενὸς ἐφείσθητε πόνου, οὐδ' ἐλάχιστον ἀπωκνήσατε, ὅπως ἀποσοβήσητε πάντα κίνδυνον ἀπειλοῦντα τὸ ποίμνιον ἡμῶν.

Πεπεισμένος δὲ, ὅτι ἄνευ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως, τῆς ἀποκτωμένης ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις, οὔτε θρησκευτικὴ μόρφωσις ἐστὶ δυνατὴ, οὔτε ἐθνικὴ ἀγωγὴ, κατεβάλετε πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν τῶν σχολείων τῆς ἐπαρχίας ὑμῶν, ἅτινα ἀποτελοῦσι σπουδαίους παράγοντας θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς προόδου.

Οὕτω δ' εὐσυνειδήτως καὶ θεαρέστως ἐπιτελέσαντες τὴν ὑπὸ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἀνατεθεῖσαν Ὑμῖν ἐντολὴν, ἐφελκύσατε τήν τε ἀΐδιον εὐγνωμοσύνην τοῦ ποιμνίου Ὑμῶν καὶ τὴν ἀπεριόριστον ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ, ἐκφράζοντος μίαν μυχίαν εὐχὴν, ὅπως ὁ Ἐπουράνιος ἡμῶν Πατὴρ ἀμείβων τὰς ἀρετὰς Ὑμῶν δωρῆται ὑμῖν ὑγείαν ἀδιάπτωτον καὶ μακροβιότητα πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν τελεσφόρων ἐνεργειῶν ὑμῶν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους. Γένοιτο!

Ἡ ἀντιφώνησις τῆς Α. Σεβασμιότητος

Τῇ προσφωνήσει τοῦ κ. Ἀντωνιάδου ἠκολούθησεν ἡ ἑξῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου ἀντιφώνησις.

Ἀξιότιμοι κκ. δημογέροντες Φιλιππουπόλεως,

Αἱ προσφωνήσεις καὶ αἱ δι' ἔργων ἐκδηλώσεις τῆς ἀγάπης ὑμῶν τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων τῆς Ὀρθοδόξου

Ἑλληνικῆς Κοινότητος Φ)λεως ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπηρεσίας μου, εἰς ἄκρον μὲ συγκινοῦσι καθόσον ἐν αὐταῖς διαβλέπω, μετ' ἐθνικῆς ὑπερηφανείας, διὰ μυριοστὴν ταύτην φοράν, τὴν προθυμίαν ὑμῶν ὅπως καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τῆς ἑορτῆς μου λόγοις τε καὶ ἔργοις μὲ ἐνισχύητε ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν δυσχερῶν καθηκόντων τῆς ἐνταῦθα ἀποστολῆς μου. Ὅθεν θεωρῶν δίκαια ἵνα ἐνώπιον τῶν ἐκλεκτόρων ὑμῶν ἐξάρω τὴν ἀφοσίωσιν, τὴν μέχρι θυσίας ἐμμονὴν Ὑμῶν εἰς τὰ πάτρια, καὶ τὴν ἄοκνον ἐργασίαν πρὸς περιφρούρησιν, κατὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατόν, τῶν τιμαλφῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους συμφερόντων, κηρύττω ἐπισήμως ὅτι ἐάν τι κατὰ τὸ δεκαπενταετὲς διάστημα τῆς ἐν Φιλιππουπόλει ποιμαντορίας μου, ἐπετεύχθη καλὸν ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει τῆς νεότητος καὶ τῇ καθόλου τῆς κοινότητος διοικήσει, τοῦτο ὀφείλεται ἐξίσου καὶ εἰς ὑμᾶς τοὺς ἀγαθοὺς συμβούλους καὶ συναγωνιστὰς τῆς Μητροπόλεως, καὶ ἐκφράζω πρὸς πάντας Ὑμᾶς διὰ τοῦτο τὰς ἀπὸ καρδίας εὐχαριστίας μου».

✕

Τῇ ἀντιφωνήσει δὲ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ἠκολούθησαν αἱ προσφωνήσεις τοῦ Πρεσβυτερίου Φιλ)πόλεως καὶ τῆς γείτονος πόλεως Στενημάχου, τοῦ μὲν πρώτου διὰ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου κυρίου Ἀνθίμου Παναγιωτοπούλου, τοῦ δὲ δευτέρου διὰ τοῦ αἰδεσιμωτάτου Οἰκονόμου καὶ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Λεωνίδα.

Καὶ τὸ μὲν Πρεσβυτέριον Φιλ)πόλεως οὕτω τῇ Αὐτοῦ Σεβασμιότητι προσεφώνησε διὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀνθίμου.

Σεβασμιώτατε,

Τὴν ἀνατεθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ πρεσβυτερίου τῆς

Φιλιππουπόλεως ἐντολήν, νὰ προσφωνήσω τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαράκοντα ὅλων ἐνιαυτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, τὰ μάλιστα δυσχερῆ ὑπολαμβάνω· καθόσον παρὰ πάντα τὸν πλοῦτον τῆς ἡμετέρας γλώσσης στεροῦμαι λέξεων καταλλήλων καὶ φράσεων ἐπιτηδείων νὰ ἐξάρω οὐχὶ τὴν πολιτικὴν σύνεσιν, τὴν φιλογενῆ δρᾶσιν, τὴν πρὸς τὸ Γένος ἀφοσίωσιν, διότι ταῦτα ἐξαιρέτως ἐτόνισε καὶ λαμπρῶς ἐξῆρεν ἡ Κοινότης διὰ τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς πρὸ ὀλίγου, ἀλλὰ νὰ ψάλλω, ἂν μοὶ ἐπιτρέπηται ἡ λέξις, τὴν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ ποίμνιον ἀγάπην, τὴν Εὐαγγελικὴν πολιτείαν, τὴν πρὸς τὸν κλῆρον πατρικὴν στοργήν, τὸν ζῆλον πρὸς προαγωγὴν καὶ ἀξιοπρεπῆ αὐτοῦ συντήρησιν, ἑνὶ λόγῳ τὴν Χριστομίμητον ποιμαντορίαν τῆς Ὑμ. Σεβασμιότητος ἐν τῇ γεραρᾷ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ.

Διὰ τοῦτο, Σεβασμιώτατε, ἀντὶ παντὸς ἄλλου ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοιαύτης λαμπρᾶς ἡμέρας καὶ ἑορτῆς ἐν τῷ ὁρίζοντι τῆς ἡμετέρας Ἐπαρχίας καὶ τῆς καθόλου Ἐκκλησίας περιορίζομαι νὰ εὐχηθῶ τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι μετὰ τοῦ Ἱεροῦ τῆς ἕδρας τῆς Ὑμετέρας ἐπαρχίας κλήρου, ὅπως ὁ Κύριος ἐπὶ μακρὰς ἔτι περιόδους ἐτῶν ὡς ποιμάντορα τῆς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως διατηρῇ ὑγιᾶ πρὸς χαρὰν ἡμῶν καὶ δόξαν τῆς Ἐκκλησίας. Γένοιτο.

✕

Εἰς ταῦτα ἡ Α. Σεβασμιότης ἀπήντησε διὰ τῶν κατωτέρω:

Ὁσιώτατε Ἀρχιμανδρῖτα κ. Ἄνθιμε,

«Εὐχαριστῶ τῇ τε σῇ ὁσιότητι ὡς καὶ τῷ ἱερῷ κλήρῳ τῆς ἡμετέρας Μητροπόλεως διὰ τὰς εὐχὰς ὑμῶν ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπηρεσίας μου. Ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ ὁμολογῶ ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι

ἀντίξοοι περιστάσεις καὶ αἱ πολλαὶ καὶ ποικίλαι ἀνάγκαι τῆς ἐμπιστευθείσης μοι ἐνταῦθα μερίδος τῶν πιστῶν δὲν μοὶ ἐπέτρεψαν, δυστυχῶς, ν' ἀφοσιωθῶ καθ' ὁλοκληρίαν, ὡς ἐπεθύμουν καὶ ὡς ὤφειλον, εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐνοριακοῦ ἡμῶν κλήρου καὶ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν αὐτῷ θέσιν. Ἔχων ὅμως ἀπεριόριστον τὴν ἐλπίδα ἐπὶ τὴν θείαν χάριν ἥτις ἀναπληροῖ τὰ ἐλλείποντα, οὐδενὸς θέλω φεισθῇ κόπου, οὔτε θ' ἀποθαρρυνθῶ ὅπως καὶ τὸν πόθον τοῦτον τῆς καρδίας μου ἱκανοποιήσω καὶ τὸ ἱερὸν καθῆκόν μου εὐόρκως ἐπιτελέσω. Ἐπικαλούμενος δὲ εἰς τοῦτο τὰς εὐχὰς καὶ τὴν ἠθικὴν ἅμα συνδρομὴν ὑμῶν ἐκφράζω ὑμῖν καὶ δι' ὑμῶν εἰς ἅπαντα τὸν κλῆρον τῆς ἡμετέρας Μητροπόλεως τὴν ἄκραν εὐαρέσκειάν μου».

Ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ κλήρου, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, ὁρισθεὶς αἰδεσιμώτατος Οἰκονόμος κ. Λεωνίδας, ὡς ἑξῆς τῷ Σεβασμιωτάτῳ προσηγόρευσε.

Σεβασμιώτατε Δέσποτα,

«Μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως προσερχόμενος ὁ ἐν Στενημάχῳ ἱερὸς κλῆρος πρὸ τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος, ὅπως εὐλαβῶς καταθέσῃ τὰ βαθύτατα αὐτοῦ σεβάσματα μετ' ἐνθερμοτάτων συγχαρητηρίων ἐπὶ τῇ Τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἱερωσύνης Αὐτῆς, δέεται, ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν δωρήσηται εἰς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ζωὴν μακρὰν καὶ ὑγείαν ἀδιάπτωτον ὅπως αὕτη ἐξακολουθήσῃ ἀγωνιζομένη τὸν ἱερὸν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἀγῶνα».

Τῆς Αὐτοῦ δὲ Σεβασμιότητος καταλλήλως τῷ προσφωνήσαντι ἀπαντησάσης, τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ ἐλλογιμώτατος διευθυντὴς καὶ

γυμνασιάρχης τῶν Ζαρ. Διδασκαλείων κ. Ἀθ. Φυλακτὸς, ὁ ὁποῖος ἐκπροσωπῶν τὸν καθηγητικὸν σύλλογον ἔλεξε τάδε :

Σεβασμιώτατε,

Ἡ ἔκτακτος σημασία, ἣν ἐνέχει τὸ γεγονὸς τὸ συγκαλέσαν ἐνταῦθα τοὺς κ. ἐκπροσώπους τῶν σωματείων τῆς κοινότητος Φιλιππουπόλεως καὶ λοιπῶν Ἑλλην. κοινοτήτων, δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ συγκινήσῃ βαθύτατα καὶ τὸ σῶμα τῶν κ. καθηγητῶν τῶν Ζαριφείων Διδασκαλείων, καὶ τὸ φαιδρὸν τῆς σήμερον πανηγυριζομένης τεσσαρακονταετηρίδος τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς δράσεως τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος μάλιστα πάντων ὤφειλε νὰ ἐπιδράσῃ καὶ ἐπὶ τῶν ψυχῶν τῆς αὐτῆς ἱερότητος καθηκόντων πρὸς τὸ ἔθνος ἑαυτοὺς προθύμους ἐργάτας ταξάντων. Ναὶ, Σεβασμιώτατε. Ἐὰν τῆς τοῦ ἔθνους ἡμῶν διὰ ποικίλων καὶ δυσχώρων ἀτραπῶν πορείας ἀεὶ, ὡς ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, πρὸς τὴν σωτηρίαν ὡς δύο φαεινότατοι λαμπτῆρες ἡ Ἑλληνικὴ θρησκεία καὶ παιδεία ἡγήσαντο πάνυ εἰκότως εὐφρόσυνα γεγονότα ἀναμνηστικὰ τοῦ ἀθλητικοῦ τῶν ἱερωτάτων ἀγώνων σταδίου τῶν λειτουργῶν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας φαιδρύνουσι τὰς καρδίας εἰς ἔκχυσιν συναισθημάτων χαρᾶς καὶ ἐλπίδων καὶ παντὸς μὲν Ἕλληνος πολίτου, μάλιστα δὲ τῶν τὸν αὐτὸν ἀθλητικὸν δίαυλον ἀγωνιζομένων, τοὺς αὐτοὺς μόχθους μοχθούντων ὑπὲρ εὐοδώσεως ἐθνικῶν πόθων καὶ ἐλπίδων, ἤτοι τῶν διδασκάλων, οἵτινες κραταιουμένης τῆς φάλαγγος τῶν τῆς Ἐκκλησίας γεραρῶν στρατιωτῶν συγκρατύνονται καὶ πρὸς μείζονα ζῆλον προάγονται, πρὸς νέους ἀγῶνας παρασκευάζονται, συνειδότες ὅτι ἐν τῇ δράσει αὐτῶν τεύξονται τῆς ἐρρωμένης συναντιλήψεως καὶ ὀτρύνσεως ἐκείνων. Ἰδοὺ λοιπὸν διατί. Σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν ἑορτὴν ἑαυτοῦ τε καὶ τῶν

σχολείων πανήγυριν ὑγησάμενος ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν καθῆκον ἑαυτοῦ ἅμα ἀναγκαιότατον ἡγήσατο, ἐκτιμῶν ὡς ἄριστα τοὺς ὑμετέρους ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐν τῇ λαχούσῃ ὑμῖν τῇδε ἐπαρχίᾳ μόχθους καὶ τὰς πολλαπλᾶς μερίμνας πρὸς ἐκβολὴν τῶν ἑκάστοτε ἀναφυομένων ἐν τῷ πνευματικῷ τῆς δράσεως ὑμῶν ἀγρῷ τριβόλων, νὰ ἐκδηλώσῃ Ὑμῖν δι' ἐμοῦ τὰ κατακλύζοντα αὐτὸν χαρᾶς συναισθήματα καὶ μυχίας πρὸς τὸν Πανάγαθον ἀναπέμψῃ εὐχάς, ὅπως καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐν τῷ ἐσχάτῳ τούτῳ προμαχῶνι τῶν ἐθνικῶν ἐλπίδων ἀκμαῖον ἐν εὐεξίᾳ σώματός τε καὶ πνεύματος διαφυλάττῃ ὑμᾶς ἐν τοῖς κρισίμοις τούτοις καιροῖς τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας.

Τοῦτον διεδέξατο ὁ πρόεδρος τῆς Ἐφορείας τῶν ἐν Στενημάχῳ Ἑλληνικῶν σχολῶν, ὁ διαπρεπὴς τῆς ἀκμαζούσης ταύτης πόλεως πατριώτης κ. Ἀθ. Ἐπιτρόπου, ὁ ὁποῖος εἶπε τάδε :

Σεβασμιώτατε,

Ἐπὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἀμφιετηρίδι τῆς Ὑμετέρας εἰσόδου εἰς τὰς τάξεις τῆς στρατευομένης Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἡ Ἑλλην. κοινότης Στενημάχου, ἣν ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύω κατὰ τὴν πάνδημον ταύτην τελετήν, συνενοῖ τὰ ἐγκάρδια αὐτῆς συγχαρητήρια καὶ τὰς ἐνθέρμους εὐχάς της μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὀρθοδόξου πληρώματος τῆς Ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως ὑπὲρ μακροημερεύσεως καὶ ἐπιτυχοῦς ἀποτερματώσεως τῆς ἐνδόξου σταδιοδρομίας τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος.

Ἐκτιμῶσα δὲ κατ' ἀξίαν τὰς ὑπηρεσίας, ἃς παρέσχετε εἴς τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Γένος ἐν γένει, ἐν τῇ πολυκυμάντῳ ταύτῃ Ἐπαρχίᾳ, ἣν ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκ-

κλησία ἐνεπιστεύσατο εἰς τὴν Ὑμετέραν ποιμαντορίαν, ὑπὸ δεινοῦ χειμαζομένην κλύδωνος ἰδίᾳ δὲ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀγωνίας, ἃς ἐποτίσθητε, ἐν τῷ δεινῷ ἀγῶνι τῆς ὑπὲρ τῶν πατρῴων ἀμύνης τῆς ἡμετέρας κοινότητος, πρὸς οὐδὲν λογιζόμενος τοὺς πόνους, τὰς ἀγρυπνίας καὶ τὰς μακρὰς ὁδοιπορίας, ὡς ὁ καλὸς ποιμήν, ὁ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν προβάτων τιθέμενος, ὑποβάλλει Ὑμῖν τὸν φόρον τῆς ἀϊδίου εὐγνωμοσύνης, ἐφ' οἷς ὑπὲρ αὐτῆς διεπράξατε, τῆς ἀπείρου ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ, ὃν τρέφει πρὸς τὴν Ὑμετέραν σεβασμιότητα, ἐπεύχεται δὲ τὴν ἐξ Ὕψους ἐπίρρωσιν τοῦ σθένους Ὑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐπιτραπείτω, καὶ εἰς ἐμέ, Σεβασμιώτατε, αὐτόπτῃ μάρτυρι, ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίσαντος τὸν ἄοκνον ἐν παντὶ προασπιστὴν ἀντιλήπτορα τῶν τιμαλφῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους συμφερόντων ἵνα βαθυσεβάστως καθυποβάλω καὶ τὸν προσωπικὸν φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης μου καὶ τῆς βαθείας μου πρὸς Ὑμᾶς ἀφοσιώσεως, σὺν τῇ διαπύρῳ εὐχῇ, ὅπως ἀνδριζόμενος καὶ κραταιούμενος, διανύσητε καὶ τὴν πεντηκονταετηρίδα Ὑμῶν γόνιμον εἰς ἔργα ἀγαθὰ πρὸς χαρὰν τοῦ ἀγαπόντος καὶ σέβοντος Ὑμᾶς ποιμνίου, πρὸς δόξαν δὲ Ὑμῶν, ᾧ προσήκει ἐπαξίως ὁ στέφανος τῶν πρωταθλητῶν ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης.

ΟΙ ΟΜΙΛΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ κλῆρος, τὰ σχολεῖα καὶ οἱ τῶν κοινοτήτων ἀντιπρόσωποι, πρὸς τοὺς ὁποίους πάντας ἡ Α. Σεβασμιότης τῷ μελιρρύτῳ αὐτῆς λόγῳ καὶ τῷ προσηνεστάτῳ ὕφει ἀντιφωνήσασα, καταλλήλως ἀπήντησε.

Ἤρξατο δὲ μετὰ ταῦτα ἡ τῶν Ὁμίλων καὶ τῶν Σωματείων

τῇ Α. Σεβασμιότητι εὐγνώμων τῶν αἰσθημάτων αὐτῶν ἐκδήλωσις, πρώτου προσφωνήσαντος τοῦ ἐκ τῆς παλαιμάχου Στενημάχου ἐγκρίτου ἰατροῦ κ. Ἀπ. Δοξιάδου, ὡς Προέδρου τοῦ ἐν Στενημάχῳ «Φιλαρμονικοῦ Ὁμίλου» διὰ τῶν ἀκολούθων.

Σεβασμιώτατε,

Ὁ ἐν Στενημάχῳ «Ἑλληνικὸς Φιλαρμονικὸς Ὅμιλος», ὅστις συστηθεὶς ὑπὸ νέων ὀργώντων πρὸς πᾶν ὑψηλὸν καὶ ὡραῖον, προσπαθεῖ νὰ συμπήξῃ κέντρον ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ καλλιεργῆται πᾶν εὐγενὲς ἔνστικτον καὶ νὰ θεραπεύηται πᾶν Ἑλληνοπρεπὲς φρόνημα, ἐνετείλατο τοῖς κ.κ. Ἀντωνιάδῃ Ῥοϊτσίδῃ καὶ ἐμοὶ ὅπως καθυποβάλωμεν τὰ ταπεινὰ συγχαρητήρια τῶν μελῶν.

Τὸ διοικητικὸν δὲ συμβούλιον τοῦ σωματείου ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ συνεδρίᾳ ἐθεώρησεν ὡς καθῆκον καὶ τιμὴν ὅπως ἀνακηρύξῃ Ὑμᾶς ἐπίτιμον μέλος, ἐπιδώσῃ δὲ δι' ἡμῶν τὸ παρὸν δίπλωμα, διὰ τὸ ὁποῖον κολακευόμεθα νὰ πιστεύωμεν ὅτι εὐμενῶς θὰ γείνῃ δεκτόν.

Γνωρίζομεν, σεβαστὲ Ἱεράρχα, ὅτι ὁ νέος οὗτος τίτλος οὐδεμίαν αἴγλην θὰ προσθέσῃ εἰς τὸν φωτοστέφανον τὸν ὁποῖον περὶ τὴν κεφαλὴν Ὑμῶν ἔπλεξεν ἡ τεσσαρακονταετηρὶς ὑπὲρ Θρησκείας, καὶ Ἔθνους ἄοκνος μέριμνα καὶ ἐννοοῦμεν ὅτι τὸ παρὸν ἔγγραφον οὐδόλως ἐπάξιον γέρας τυγχάνει τῶν κόπων οὓς ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος κατεβάλετε, διότι εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ διὰ τῶν ἁγίων Ὑμῶν ὀφθαλμῶν διαλάμπουσα καὶ ἐν τῇ εὐγνωμοσύνῃ καὶ θαυμασμῷ ἡμῶν ἐξωτερικευομένη συνείδησις τῶν ὅσα ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου ἐπετελέσατε εἶνε τὸ πολυτιμότερον ἐπὶ τῇ πανηγύρει δῶρον.

Θεωροῦμεν ὅμως ὅτι τὸ ὄνομα Ὑμῶν, ἑνὸς τοιούτου προστάτου τῶν γραμμάτων καὶ τῆς καλλιτεχνίας, ἑνὸς

τοιούτου ἀντιπροσώπου ἐργασίας καὶ φιλανθρωπίας, ἀναγραφόμενον ὡς πρῶτον ἐν τῇ στήλῃ τῶν ἐπιτίμων μελῶν, θέλει χρησιμεύσει, ὡς ὁ φαεινότερος ὁδηγὸς τοῦ μέλλοντος, καὶ ὡς ἀσφαλέστερος οἰωνὸς μιᾶς τελεσφόρου καὶ ἐθνωφελοῦς πορείας τοῦ σωματείου.

Εὐχόμενοι ὅπως ἑορτάσητε ἐν τοιαύτῃ ἀκμαιότητι πνεύματος καὶ σώματος καὶ ἄλλα ἰωβιλαῖα καὶ δεόμενοι τοῦ Ὑψίστου ὅπως εἰσακούσῃ τοὺς μυχίους ἡμῶν παλμοὺς καὶ προσβλέψῃ τὰ εἰλικρινῆ δάκρυα τῶν παρεστώτων, τολμῶμεν δι' ἑνὸς ἀσπασμοῦ τῆς δεξιᾶς Σας νὰ ἐκφράσωμεν καὶ προσωπικῶς τὰ αἰσθήματα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναβλύζουσιν ἐκ τῆς καρδίας μας.

Ἐννοεῖται ὅτι ἀμφοτέρους τούτους ἡ Αὐτοῦ Σεβασμιότης καταλλήλως ηὐχαρίστησε. Τοῦ προέδρου δὲ τοῦ ἐν Φιλ)πόλει συλλόγου «Ὀρφέως» κυρίου Ἀχ. Μαυρίδου κωλυθέντος αὐτοπροσώπως νὰ παραστῇ, προσφωνεῖ ἐκ μέρους τοῦ σωματείου ὁ νεαρὸς Ἀσκληπιάδης καὶ ἀνεψιὸς αὐτοῦ κύριος Ἀχ. Ἁρμόδιος οὕτω:

Σεβασμιώτατε,

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς σήμερον ἑορταζομένης τεσσαρακονταετηρίδος ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ἱερατικὸν ἀξίωμα προχειρίσεως τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Φιλαρμονικοῦ Συλλόγου ὁ «Ὀρφεὺς», διερμηνεύον τὴν γνώμην καὶ τὰ αἰσθήματα ὅλων τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου δράττεται τῆς καταλλήλου περιστάσεως ὅπως ὑποβάλῃ Ὑμῖν εὐσεβάστως τὰ συγχαρητήρια αὐτοῦ καὶ ὅπως εὐχηθῇ τὴν ἐπὶ μακρὸν ἔτι χρόνον παράτασιν τῆς πολυτίμου Ὑμῶν ζωῆς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους.

Ἡ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῶν τεσσάρων δεκαετηρίδων ἀξιόλογος Ὑμῶν δρᾶσις ὡς Ἱεροκήρυκος τῆς

Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ ὡς ποιμενάρχου, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ διακεκριμένη καὶ πατριωτικὴ Ὑμῶν πολιτεία ὡς πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἡμετέρας κοινότητος καὶ ἡ πρὸς τὸν Ἑλλην. Φιλαρμονικὸν Σύλλογον καὶ μάλιστα τὸ φιλανθρωπικὸν τμῆμα αὐτοῦ ἐξαιρετικὴ Ὑμῶν εὔνοια καὶ προστασία εἰσὶ στοιχεῖα ὑπαγορεύοντα τὴν ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμονούσης πάντων ἡμῶν ὥς τε Ἑλλήνων πολιτῶν καὶ ὡς μελῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ τούτου σωματείου, οὗτινος τυγχάνετε ἐπίτιμον μέλος καὶ δωρητὴς καὶ πρὸς ὃ ἀείποτε παρέσχετε δείγματα πατρικῆς μερίμνης καὶ στοργῆς.

Διὰ ταῦτα τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἀσπαζόμενον εὐσεβάστως τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος παρακαλεῖ Ὑμᾶς ὅπως δεχθῆτε τὰς ἐκφράσεις τῶν αἰσθημάτων τῆς πρὸς ὑμᾶς ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ ὁλοκλήρου τοῦ σωματείου.

Ὁ δ' εὐγενέσταστος κύριος Ἀρ. Ἀλτιναλμάζης ὁ πρόεδρος τοῦ ἑτέρου τῶν ἐν Φιλ)πόλει ἑλληνικῶν Σωματείων τῆς «Ὁμονοίας» προσφωνεῖ οὑτωσεὶ τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ.

Πανιερώτατε,

Τὸ εὐφρόσυνον γεγονὸς τῆς συμπληρώσεως τεσσαρακονταετίας ἀπὸ τῆς εἰς τὸ ἱερατικὸν ἀξίωμα εἰσόδου τῆς Ὑμ. Πανιερότητος, οὕτως ἐκλάμπρως πανηγυριζόμενον σήμερον, ἄγει ἐνώπιον τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ὑμῶν θρόνου καὶ τὸν Ἑλληνικὸν ἐθνικὸν Σύλλογον «Ὁμόνοιαν» ἐν ἐκτάκτῳ συνεδρίᾳ, καθῆκον αὐτοῦ ἀπαραίτητον ὁμοθύμως ἡγησάμενον, ἵνα τὴν κατακλύζουσαν τὰς κρδίας ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ ἔκτακτον ἀγαλλίασιν ἐπὶ τῷ φαιδρῷ γεγονότι ἐκφράσῃ πρὸς τὸν διακεκριμένον τῆς Ἐκκλησίας λειτουργὸν, τὸν ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους

τὸν βίον αὐτοῦ ὅλον ἀφοσιώσαντα καὶ ὑποβάλῃ εὐγνωμόνως τὰ υἱϊκὰ αὐτοῦ σέβη πρὸς τὸν προσφιλῆ τοῖς πᾶσι ποιμενάρχην, ὅστις ἐν ταῖς πολλαπλαῖς αὐτοῦ μερίμναις καὶ τὴν τοῦ ἡμετέρου σωματείου ἐθνικὴν δρᾶσιν ἀγρύπνως πάντοτε παρηκολούθησε.

Ἐπικαλούμενον δὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος τὸ Σωματεῖον παρακαλεῖ, ἵνα εὐαρεστουμένη Αὐτὴ ἀποδεχθῇ τὸ εἰς ἀνάμνησιν τῆς πολυσημάντου ταύτης ἡμέρας προσφερόμενον ἐλάχιστον δῶρον τῆς «Ὁμονοίας».

Μετὰ τὴν ἀνωτέρω προσφώνησιν τοῦ κ. Ἀρ. Ἀλτιναλμάζη, ὁ συμπαθὴς ἰατρὸς καὶ πρόεδρος τῆς «Ἀλληλοβοηθείας» κ. Δ. Ραφανίδης ἐξέφρωσε τῷ ἑορτάζοντι Ἱεράρχῃ ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου τὰ συγχαρητήρια διὰ τῶν ἀκολούθων :

Πανιερώτατε,

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐνταῦθα Ἑλληνικοῦ Συλλόγου «Ἀλληλοβοήθεια» ἐν τῇ ἐκτάκτῳ αὐτοῦ συνεδρίᾳ τῆς 2ας Ἰουλίου 1904 ἐπὶ τῇ ἀγομένῃ σήμερον 4ῃ Ἰουλίου ἑ. ἔ. ἐν Φιλ)πόλει Τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἐν τῇ Ἑλλην. Ὀρθοδόξῳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ ἀδιαλείπτου ὑπηρεσίας Αὐτῆς,

Ἀ π ε φ ά σ ι σ ε :

νὰ ὑποβάλῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Πανιερότητι τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια τοῦ Συλλόγου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ Αὐτῆς εὐχόμενον Ὑμῖν ὑγείαν ἀμετάπτωτον καὶ βίον μακραίωνα ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Διατελοῦμεν μετὰ τοῦ προσήκοντος σεβασμοῦ τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος τέκνα πειθήνια.

Τέλος τὸν λόγον ἔλαβον ἥ,τε πρόεδρος τῆς ἀδελφότητος τῶν

Ἑλληνίδων Κυριῶν εὐγενεστάτη κ. Ἑλένη Ἀργυριάδου καὶ σύζυγος τοῦ διαπρεποῦς πολίτου καὶ δημογέροντος τῆς Κοινότητος κ. Δ. Ἀργυριάδου καὶ ἡ Διευθύντρια τοῦ Παρθεναγωγείου Φιλιππουπόλεως ἐλλόγιμος δεσποινὶς Σμ. Χατζῆ Δαῆ.

Ἡ πρώτη τούτων προσεφώνησε τῇ Αὐτοῦ Σεβασμιότητι ὡς ἑξῆς :

Πανιερώτατε,

Ἡ Ἀδελφότης τῶν ἐνταῦθα Ἑλληνίδων Κυριῶν «Εὐρυδίκη» ἐπὶ τῇ χαρμοσύνῳ εὐκαιρίᾳ τῆς τεσσαρακοστῆς ἐπετηρίδος τοῦ ἱερατικοῦ Ὑμῶν βίου μετ' ἰδιαζούσης ὅλως χαρᾶς καθυποβάλλει δι' ἡμῶν τῇ Ὑμ. Πανιερότητι τὰ θερμὰ αὐτῆς συγχαρητήρια, παρακαλοῦσα τὸν Ὕψιστον, ὅπως διαφυλάττῃ Ὑμᾶς ἐπὶ σειρὰν ὅλην ἐτῶν μέχρι βαθυτάτου γήρατος ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐημερίᾳ ἀδιαπτώτῳ πρὸς συνέχειαν τῶν χαρακτηριζόντων Ὑμᾶς φιλανθρώπων, φιλοπατρίδων καὶ φιλογενῶν ἔργων, δι' ὧν παντοιοτρόπως ἡ Ὑμ. Πανιερότης ἐπεδαψίλευσε τὴν εὐγνωμονοῦσαν ἡμῶν Κοινότητα καὶ πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς ἐπὶ τῷ γηθοσύνῳ τούτῳ γεγονότι ἀγαλλομένης Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας εἷς τῶν πολυφώτων ἀνεδείχθητε ἀστέρων.

Πρὸς τούτοις παρακαλεῖσθε, Πανιερώτατε, ὅπως δεχθῆτε εἰς ἀνάμνησιν τῆς χαρμοσύνου ταύτης ἡμέρας τὸ συνοδεῦον τὴν παροῦσαν μικρὸν δῶρον, δεῖγμα τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ, τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως ἡμῶν πρὸς τὴν Ὑμετ. Πανιερότητα.

Δυστυχῶς τῆς δευτέρας ἀπὸ στήθους προσφωνησάσης, ἀδυνατοῦμεν τὴν προσφώνησιν νὰ δημοσιεύσωμεν.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΞΟΧΟΤΗΤΩΝ

Καὶ τοιαῦται μὲν αἱ προσφωνήσεις τῶν διαφόρων ἀντιπροσώπων τῶν Κοινοτήτων Φιλιππουπόλεως καὶ Στενημάχου. Αἱ δὲ λοιπαὶ Κοινότητες τῶν Ἐπαρχιῶν, πολλοὶ ἱεράρχαι τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, λογάδες τοῦ Γένους, δημοσιογράφοι καὶ πολλοὶ ἄλλοι φίλοι ηὐχήθησαν τὰ εἰκότα τῇ Αὐτοῦ Σεβασμιότητι τηλεγραφικῶς.

Ἐκ τῶν τηλεγραφημάτων των δημοσιεύομεν, συντομίας χάριν, μόνον τὸ τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ πεπνυμένου Οἰκομενικοῦ Πατριάρχου κ. Ἰωακεὶμ τοῦ Γ', τοῦ ἐξοχωτάτου ἐθνικοῦ Εὐεργέτου καὶ μεγάλου τῆς Φιλιππουπόλεως τέκνου κ. Γρ. Μαρασλῆ, τοῦ κ. Εὐγεν. Ζαλοκώστα, Πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Σοφίᾳ Πράκτορος καὶ τοῦ ἀρχισυντάκτου τῆς ἐν Σοφίᾳ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Συμβούλου», ἐλλογίμου κ. Ἰγνατίου Ρίλσκη.

Καὶ τὸ μὲν τηλεγράφημα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἔχει οὕτω:

Πρὸς τὴν Α. Π. τὸν μητροπολίτην Φιλιππουπόλεως Φώτιον.

Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαρακονταετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ συγχαίροντες, εὐχόμεθα ἐνίσχυσιν ἄνωθεν πρὸς ἐξακολούθησιν λυσιτελοῦς δράσεως.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

Τῆς δὲ Α. Ε. τοῦ Ἐθνικοῦ Εὐεργέτου κ. Γρηγορίου Μαρασλῆ ὡς ἑξῆς :

Εὐδοκήσατε, Πανιερώτατε, νὰ δεχθῆτε ἐγκάρδια συγχαρητήρια ἐπὶ τῇ εὐδοκίμῳ τεσσαρακονταετηρίδι ἐνδόξου χριστιανικῆς δράσεως ὑπὲρ ὑγείας καὶ μακροημερεύσεως Ὑμ. Πανιερότητος, πρὸς ἐξακολούθησιν ὑπηρεσίας ὑπὲρ Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

Τέκνον ἐν Χριστῷ ἐλάχιστον καὶ ἀφωσιωμένον
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Τοῦ δὲ Διπλωματικοῦ Πράκτορος τῆς Ἑλλάδος ἐν Σόφιᾳ κ. Εὐγενίου Ζαλοκώστα οὕτω :

Μετέχω περιχαρῶς Ὑμετέρας ἑορτῆς εὐχόμενος ὅπως ἐν ὑγείᾳ καὶ ἀκμῇ ἐξακολουθήσητε προσφέροντες πολυτίμους ὑπηρεσίας Ἐκκλησίᾳ.

ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

Τοῦ δὲ ἐλλογίμου κ. Ιγνατίου Ρίλσκη οὕτω :

Εὔχομαι Ὑμῖν θερμῶς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς τεσσαρακονταετηρίδος ἐν τῇ ἱερᾷ Ὑμῶν ὑπηρεσίᾳ. Εἴθε ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ μηκύνῃ τὰς ἡμέρας τῆς ὑμετέρας ὑπηρεσίας ἐν τῇ μητρὶ ἡμῶν Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ ἀποκαστήσει τὴν ἀδελφικὴν εἰρήνην ἐν αὐτῇ.

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΡΙΛΣΚΗ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΕΛΛΗΝ. ΤΥΠΟΥ

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἡμέραν τῆς ἑορτῆς δύο τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, τὸ ἔγκριτον τῶν Ἀθηνῶν ΚΡΑΤΟΣ καὶ ἡ ΠΑΤΡΙΣ τοῦ Βουκουρεστίου ἐδημοσίευσαν, αὕτη μὲν σκιαγραφίαν τῆς Α. Σεβασμιότητος, ἐκεῖνο δὲ ἐξαίρετον σημείωμα ὑπὲρ Αὐτῆς.

Ἡ σκιαγραφία τῆς Α. Σ. ὑπὸ τῆς «Πατρίδος» προταξάσης καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Α. Σ. μετὰ τῆς ἀφιερώσεως : «Ἐπὶ τῇ τεσσαρακοστῇ ἐπετηρίδι τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δράσεως τῆς Α. Σ. τοῦ Μητροπολίτου Φιλιπποπόλεως Φωτίου ὡς βαθμούχου αὐτῆς» ἔχει οὕτω :

Ἡ ἡμέρα τῆς 4 Ἰουλίου ἀνατέλλει διά τε τὴν πόλιν καὶ ἐπαρχίαν Φιλιππουπόλεως πλήρης χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὁμογενὲς καὶ χριστεπώνυμον πλήρωμα.

Ἡ Α. Σεβασμιότης ὁ πεπνυμένος καὶ διαπρεπὴς ἐν τῇ σεπτῇ χορείᾳ τῶν τοῦ κλίματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολιτῶν, πνευματικὸς ἡμῶν πατὴρ καὶ ποιμενάρχης, ὁ Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος ἄγει τὸ Ἰωβιλαῖον τεσσαρακονταετοῦς Αὐτοῦ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ θερμουργοῦ ὑπηρεσίας, ἥτις ἀληθῶς τιμᾷ αὐτὸν «ζηλώσαντα, κατὰ τὸν Ἀπόστολον, τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα» καὶ ἀναδεικνύει αὐτὸν ἕνα τῶν ἐξεχόντων αὐτῆς παραγόντων, χάρις εἰς τὰ περικοσμοῦντα αὐτὸν φυσικά τε καὶ ἐπίκτητα προσόντα, καὶ τὰς σπανίας ἀρετάς,

Ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ ταύτῃ εὐκαιρίᾳ πλὴν τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ὁμοδόξων Κοινοτήτων, αἵτινες πολλαχῶς δι' ἐπὶ τούτῳ ἐκλεγέντων ἀντιπροσώπων αὐτῶν συμμετέχουσι τῆς ἑορτῆς, ἡ ὁμογενὴς Κοινότης Φιλιππουπόλεως ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὴν πάντοτε ἑλληνικῇ ὄντως εὐγενείᾳ, συνελθοῦσα ἐγκαίρως ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ, ἀπεφάσισε παμψηφεὶ νὰ ἐπιδώσῃ εὐσεβάστως τῷ πανηγυρίζοντι καλοκἀγάθῳ ἅμα καὶ πατριωτικωτάτῳ θρησκευτικῷ ἡμῶν ἀρχηγῷ κατάλληλον πολύτιμον δῶρον προσφωνοῦντος τοῦ σεβαστοῦ καὶ ῥέκτου προέδρου τῆς ἐφορείας τῶν ἐκπαιδευτηρίων Φιλιππουπόλεως κ. Σωτ. Ἀντωνιάδου ἰατροῦ, ἑρμηνεύοντος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐπιτροπειῶν τὸ βαθὺ πρὸς τὴν Α. Σεβασμιότητα αἴσθημα ἀφοσιώσεως ὡς καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην ἁπαξάπαντος τοῦ ὀρθοδόξου τῆς ἐπαρχίας πληθυσμοῦ ἐπὶ τῇ πατρικῇ ὅλως καὶ τελεσφόρῳ αὐτῆς ἐνταῦθα πολιτείᾳ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ Σεβ. ἡμῶν ἱεράρχης κατὰ τὸ πολυετὲς διάστημα τῆς διακυβερνήσεως τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων, οὐδέποτε ἐπαύσατο συνιστῶν ἑαυτὸν ὡς Θεοῦ διάκονον, καθ' ἃ ἐπάγεται ὁ οὐρανοβάμων Ἀπόστολος «ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχω-

ρίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν ἁγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ» γνωρίζοντες, ὅτι ἐν παντὶ καὶ πανταχοῦ ἡ Α. Σεβασμιότης «ἔγνω νὰ νικᾷ, κατὰ τὴν Γραφήν, ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακὸν οὐδέποτε εἰς οὐδένα κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδίδων, ἀλλὰ τοὺς πάντας ἀγαπῶν διὰ τῆς εὐαγγελικῆς ἐκείνης ἀγάπης, ἥτις κατὰ τὸν θεῖον Παῦλον, μακροθυμεῖ, χρηστεύεται, οὐ ζηλοῖ, οὐ ὑπερπορεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐχάσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται», δραττόμεθα τῆς ἐκτάκτου ταύτης εὐκαιρίας, ὅπως καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς πανελληνίου «Πατρίδος» ἐξάρωμεν τὸ θεάρεστον ἔργον αὐτοῦ, ἑπόμενοι τῷ ἰσοκρατείῳ διδάγματι, καθ' «προσήκει ἐπαινεῖν τοὺς ἐπ' ἀγαθῷ τινι διαφέροντας».

Συμπληροῖ σήμερον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ ἱερωσύνῃ ὁ ἅγιος Φιλιππουπόλεως 40 ἐτῶν τῇ 4 Ἰουλίου τοῦ 1864 νεαρὸς ἀποφοιτήσας ἐκ τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς, ἀπεστάλη ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων ὡς ἱεροκῆρυξ α) ἐν Ἄρτῃ τῆς Ἠπείρου, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ἓξ μῆνας, β) ἐπὶ ἕτερον ἓν ἔτος ἐν τῇ μεγαλομάρτυρι Κρήτῃ, ἀκριβῶς ὁπότε ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρου τῆς ἡρωοτόκου νήσου ἀντήχει διὰ τῆς μεγάλης ἐκείνης ἐπαναστάσεως τῆς Ἐλευθερίας ἡ θεσπέσιος φωνή. Καὶ ἐν ἀμφοτέροις τοῖς κέντροις τούτοις ὁ περιφανὴς ἱεροφάντης τῆς ἁγίας ἡμῶν θρησκείας, διὰ τῆς χαρακτηριζούσης Αὐτὸν εὐφραδείας καὶ τοῦ πλούτου τῶν γνώσεων, ἐκήρυξε τὰ θεῖα δειδάγματα, σαγηνεύων τὰ πλήθη τῶν πιστῶν διὰ δυνάμεως λόγου καὶ ἐπαγωγοῦ διδασκαλίας, ἐφ' ᾗ διαπρέπει ὁμολογουμένως.

Ἐπανελθὼν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐχρημάτισεν ἐπὶ 1 ἔτος καὶ 6 μῆνας ἱερατικὸς προϊστάμενος Διπλοκιονίου, μετὰ ταῦτα δὲ ἱεροκῆρυξ ἐν Μιτυλήνῃ ἐπὶ ἓν ἔτος, ἐκεῖθεν μεταβὰς εἰς Ἀθήνας ὡς φοιτητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Πανεπιστημίου ἐπὶ τέσσαρα ἔτη καὶ εἶτα προσελήφθη ὡς διευθυντὴς τοῦ γραφείου τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν ἐπὶ ἓν ἔτος. Ἐπανακάμψας εἰς Κωνσταντινούπολιν, διωρίσθη ἱερατικὸς προϊστάμενος τοῦ Τζιβαλίου ἐπὶ τρία ἔτη, προχειρισθεὶς δὲ εἰς ἐπίσκοπον τῇ 14 Αὐγούστου 1877, ὑπηρέτησε τρία μὲν ἔτη καὶ ἓξ μῆνας ἐν Μεγάλῳ Ρεύματι, ἐννέα δὲ ἔτη ἐν Σταυροδρομίῳ, μεθ' ὃ ἐξελέγη τῇ 18 Δεκεμβρίου τοῦ 1889 μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως καὶ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ποιμαίνει ἐπὶ 14 ἤδη ἔτη καὶ ἓξ μῆνας, ἀπολαύων τῆς ἀμερίστου ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ βαθυτάτου, σεβασμοῦ διὰ τὴν σώφρονα Αὐτοῦ πολιτείαν, τοῦ Ἀνωττου Ἄρχοντος τῆς χώρας καὶ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως ὡς καὶ πάσης τῆς ἐνταῦθα κοινωνίας ἀνεξαρτήτως φυλῆς καὶ θρησκεύματος.

Στενήμαχος κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1904

ΛΥΓΚΕΥΣ

Τοῦ δὲ «ΚΡΑΤΟΥΣ» τὸ σημείωμα εἶνε τόδε :

ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΝΤΕΕΤΗΡΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

Σήμερον 4ην Ἰουλίου συμπληροῦνται 40 ὅλα ἔτη καθ' ἃ ἀδιαλείπτως διετέλεσεν εὐσεβῶς τε καὶ ἐθνοπρεπῶς ὑπηρετῶν τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Πατρίδα ὁ σεβαστὸς καὶ ἀνδροπρεπὴς Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως Φώτιος. Τὴν τεσσαρακονταετηρίδα ταύτην πληροφορούμεθα ὅτι ἑτοιμάζονται λίαν δικαίως δημοτελῶς νὰ ἑορτάσωσιν οἱ ἐν Φιλιππουπόλει τε καὶ πέριξ ὁμογενεῖς πληθυσμοί, ἀπονέμοντες οὕτω Αὐτῷ ἐλάχιστον εὐγνωμοσύνης φόρον διά τε τὴν ἰδιωτικὴν καλοκαγαθίαν καὶ διὰ τὴν ἐν γένει αὐτοῦ ἐθνικὴν δρᾶσιν. «Τὸ Κράτος» τὸ ὁποῖον ἐπανειλημμένως ἔσχε τὴν

εὐκαιρίαν νὰ κρίνῃ καὶ νὰ ἐκτιμήσῃ τὴν δρᾶσιν ταύτην τοῦ διαπρεποῦς ἱεράρχου, μετὰ τῶν συγχαρητηρίων του, ἀναπέμπει καὶ εὐχὰς τῷ Ὑψίστῳ ὅπως παραφυλάττῃ καὶ διασώζῃ ἐπὶ μήκιστον ἔτι τὸν Σεβασμιώτατον καὶ χάριν αὐτοῦ καὶ χάριν τῆς πατρίδος».

Γ΄.

ΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ

Ὀλίγας μετὰ τὰς τελεσθείσας ἑορτὰς ἡμέρας αἱ ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ἐκδιδόμεναι ἐφημερίδες, ἥ τε «Κωνσταντινούπολις», ὁ «Ταχυδρόμος» καὶ ἡ «Βυζαντὶς» περιγράψασαι τὰς τελετὰς ἔγραψαν τὰ εἰκότα περὶ τοῦ ἑορτάσαντος Μητροπολίτου.

Τὸ δ' ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» ἰδιαιτέρως περὶ τῆς ἑορτῆς τῆς Α. Σεβασμιότητος ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 9ης Ἰουλίου ἔγραψεν τάδε:

Τεσσαρακονταετηρὶς ἱερᾶς διακονίας

Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (4 ἀρξαμένου) ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος ἑώρτασεν ἐν τῇ ἰδίᾳ μητροπόλει καὶ μετὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, ἣν ετέλεσεν ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Φιλιππουπόλεως, τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς ἐν τῷ ἱερῷ κλήρῳ κατατάξεως αὐτοῦ. Σωματεῖα καὶ ἰδιῶται καὶ ἀρχαὶ ὑπέβαλον ἔνθερμα συγχαρητήρια αὐτοπροσώπως τε καὶ τηλεγραφικῶς. Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τηλεγραφικῶς ηὔξατο τὰ δέοντα τῷ ἑορτάζοντι μητροπολίτῃ».

Ἐν τούτῳ δὲ ἡ ῥηθεῖσα ἀνωτέρω ἐκκλησιαστικὴ τῆς Σόφιας ἐφημερὶς ἀγγείλασα τὰ κατὰ τὴν ἑορτὴν καὶ ὑποσχεθεῖσα ἐκτενῆ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

βιογραφίαν νὰ ποιήσηται γράφει ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 6ης Ἰουλίου «ὅτι ὁ ἑορτάσας Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος εἶνε ὑπόδειγμα ὑπερόχου θεολογικῆς μορφώσεως καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἔγκριτος ποιμενάρχης».

Ὁ δ' ἐν Ἀθήναις τὸν ἄριστον ἀγωνιζόμενος ἀγῶνα «Ἀγὼν» γράφων περὶ τῆς ἑορτῆς, σημειοῦται τὰ ἑξῆς ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 16 Ἰουλίου περὶ τοῦ ἑορτάσαντος Ἱεράρχου.

Ὁ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἑλληνισμὸς καὶ ἰδίᾳ τὸ ποίμνιον τῆς ἑλληνικῆς μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως ἑώρτασε τὴν 4 Ἰουλίου ἐν εἰλικρινεῖ δείγματι ὑψίστης ἀφοσιώσεως, πίστεως καὶ ἀγάπης τὴν τεσσαρακονταετηρίδα τῆς ἐν Χριστῷ διακονίας ἑνὸς τῶν διαπρεπεστάτων ἱεραρχῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἐκκλησίας, τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως Φωτίου Μανιάτου. Αἱ στῆλαι τοῦ «Ἀγῶνος» δὲν ἐπιτρέπουσιν ἀτυχῶς νὰ ἱστορήσῃ τις τὸν βίον τοιούτου Λευΐτου ἔπραξε δ' ἄλλως τοῦτο ἐν λαμπρᾷ σκιαγραφίᾳ ἡ σθεναρὰ καὶ ἀκατάβλητος συνάδελφος τοῦ κ. Κουμαριανοῦ «Φιλιππούπολις». Ἀλλὰ καίπερ μακρὰν ὄντες συμμεριζόμεθα τὴν εὐλάβειαν τοῦ ποιμνίου τοιούτου τῆς ἐκκλησίας στρατιώτου καὶ πέμπομεν Αὐτῷ ἐκ τοῦ Ἄστεως τῆς Παλλάδος τὰς εὐχὰς πειθηνίου Αὐτοῦ πνευματικοῦ τέκνου ὑπὲρ μακροῦ βίου καὶ διερμηνεύομεν, ὡς νομίζομεν τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀκροπόλεως βράχου τῆς κιβωτοῦ ταύτης τοῦ ὑπάτου πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῶν πανελληνίων ὀνείρων τὴν ὑπερήφανον πίστιν, ὅτι καὶ ὁ πολιτισμὸς οὗτος θὰ κατισχύσῃ παντὸς κατ' αὐτοῦ πολέμου καὶ τὰ ἑλληνικὰ ὄνειρα θὰ λάβωσι σάρκα καὶ ὀστᾶ, ὅταν τὸ πλήρωμα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τοιοῦτοι ποιμαίνωσιν ἱεράρχαι.

X

Ἐπίσης τὸ δὶς ἀνωτέρω μνημονευθὲν «Κράτος» τῶν Ἀθηνῶν καὶ αὖθις διὰ μακρῶν περὶ τῶν ἑορτῶν τῆς 40ετηρίδος λόγον ποιησάμενον, ἔγραφεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ περὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 18 Ἰουλίου τὰ κατωτέρω τῆς δράσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος χαρακτηριστικά.

Ὁ πανηγυρισμὸς τεσσαρακονταετηρίδος Μητροπολίτου διελθόντος ἐν ἀδιαπτώτῳ ἐκκλησιαστικῇ τε καὶ ἐθνικῇ δράσει, ὡς διῆλθε ταύτην ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος, δὲν εἶνε ἐκ τῶν φαινομένων ἐκείνων, ἅτινα συχνὰ συναντᾷ τις εἴτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ εἴτε ἐν τῇ Πολιτείᾳ τοῦ ἡμετέρου Ἔθνους. Ἐν δικαίᾳ διὰ τοῦτο ὑπερηφανείᾳ οἱ ὁμογενεῖς τῆς Φιλιππουπόλεως καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ σύμπαντες οἱ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὁμόφυλοι, πανηγυρίζουσι τὴν τεσσαρακοντερίδα τοῦ τιμημένου αὐτῶν Ἱεράρχου. Ἐὰν ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία ἠρίθμει πολλοὺς ἱεράρχας τῆς περιωπῆς τοῦ Μητροπολίτου Φωτίου, τεθωρακισμένους διὰ τοῦ σθένους, ὅπερ ἡ θέσις τοῦ ἀξιώματος αὐτῶν προσδίδει αὐτοῖς, καὶ ἐφωδιασμένους δι' ὑπερόχων ψυχικῶν ἀρετῶν καὶ μαθήσεως εὐρείας, ἀνυποκρίτους καὶ εὐθύφρονας, ἀσφαλῶς δύναταί τις ν' ἀποφανθῇ ὅτι τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν πράγματα θὰ ἐπαρουσίαζον ἀλλοίαν ὄψιν. Ἀλλ' οἱ ἐκλεκτοὶ δυστυχῶς εἶνε τόσον ὀλίγοι ὥστε χαράσσοντες τὰς γραμμὰς ταύτας ἀντὶ παντὸς ἄλλου ἐγκωμίου δὲν ἔχομεν ἢ νὰ ἐκφράσωμεν εὐχὰς ὅπως ὁ Ὕψιστος προστατεύσῃ ἐπὶ μήκιστον ἔτι τὴν πολύτιμον ὑγείαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Φωτίου. Τὴν εὐχὴν ταύτην ἀνατέμποντες φρονοῦμεν ὅτι διερμηνεύομεν οὐ μόνον ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ σύμπαντος τοῦ ὁμογενοῦς πληθυσμοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, τὰς εὐχάς, γνωστοῦ ὄντος ὅτι ὁ Μητροπολίτης Φώτιος, ἀποτελεῖ τὸ φωτεινότερον σημεῖον

τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς σωτηρίας μέσῳ τῆς δεινῆς πάλης, ἣν οὗτος ἀπεγνωσμένως αὐτόθι διεξάγει.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

«Ἐκ τῶν συγχαρητηρίων δὲ ἐπιστολῶν δημοσιεύομεν μόνον τὴν τοῦ ἐξοχωτάτου Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Κων)πόλει κ. Ἰω. Γρυπάρη καὶ τὴν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Βάρνης κ. Πολυκάρπου, τῶν λοιπῶν διὰ λόγους εὐνοήτους παραλειπομένων». Ἔχουσι δ' αὗται τοῦ μὲν ἁγίου Βάρνης Πολυκάρπου, ὡς ἑξῆς:

Πολυσεβέστατέ μοι ἐν Χριστῷ ἀδελφὲ ἅγιε Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιε, κατασπάζομαι Ὑμᾶς φιλαδέλφως.

Ἐπὶ τῇ αὔριον πανηγυρισθησομένῃ ἑορτῇ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ τεσσαρακονταετοῦς ἱερατικῆς τε καὶ ἀρχιερατικῆς κοινωφελεστάτης δράσεως τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος, σπεύδω ὅπως μετὰ τῶν ἄλλων Αὐτῆς πολυαρίθμων φίλων συγχαρῶ φιλαδέλφως τῇ Ὑμετέρᾳ φίλῃ μοι Σεβασμιότητι καὶ ἐξαιτήσωμεν ἅμα ἄνωθεν, ὅπως ὁ Κύριος καταξιώσῃ τὴν Αὐτῆς πολυσέβαστόν μοι Σεβασμιότητα πανηγυρῆσαι ἐν ὑγείᾳ ἀμεταπτώτῳ καὶ χαρᾷ καὶ τὴν οὐ μακρὰν πεντηκονταετηρίδα Αὐτῆς μετὰ πολλῶν ἄλλων δεκατηρίδων πρὸς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἐπίλεκτον μέλος τυγχάνει ἡ Σεβασμιότης της, καὶ καύχημα τοῦ πνευματικοῦ Αὐτῆς ποιμνίου.

Ἐπὶ τούτοις ἐπαναλαμβάνων καὶ αὖθις καὶ ἐπὶ τῇ σεμνῇ ταύτῃ ἑορτῇ τῆς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ τεσσαρακονταετοῦς Αὐτῆς ὑπηρεσίας ἀδελφικά μου θερμὰ συγχαρητήρια καὶ κατασπαζόμενος φιλαδέλφως τὴν φίλην μοι Αὐτῆς κορυφήν, διατελῶ τῆς ὑμετέρας λίαν περι-

σπουδάστου Σεβασμιότητος ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος.

Ἐν Σόφιᾳ 3 Ἰουλίου 1904.

† Ὁ ΒΑΡΝΗΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Ἡ δὲ τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Κωνσταντινουπόλει κ. Ι. Γρυπάρη ὧδε:

Σεβασμιώτατε,

Ἀργὰ μὲν βεβαίως ἐξ ἀσχολιῶν, ἀλλ' οὐχ ἧττον παντὸς ἄλλου ἐγκάρδια θὰ περιέλθωσι τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι τὰ συγχαρητήριά μου ἐπὶ τῇ τεσσαρακονταετηρίδι τῆς ἱερωσύνης Αὐτῆς καὶ τῷ ἐπ' αὐτῇ πανηγυρισμῷ. Καὶ εἶνε ἀληθῶς τοσούτῳ μᾶλλον ἀπὸ καρδίας αἱ συγχαρητήριοι εὐχαί μου ὅσον τὴν μακρὰν καὶ ἀδιάλειπτον ἐκκλησιαστικὴν καὶ ἐθνικὴν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος δρᾶσιν δὲν γνωρίζω ἀκούσας καὶ μαθών, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐγγὺς κατιδὼν καὶ κατ' ἀξίαν τιμήσας.

Εὐχόμενος ἵνα ὁ Θεὸς ἐπὶ μακρὸν τηρῇ τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα ἐν ὑγιείᾳ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους διατελῶ ἐπικαλούμενος τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας Αὐτῆς.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 23 Ἰουλίου 1904.

Τέκνον ἐν Χριστῷ καὶ ἀπὸ καρδίας φίλος

Ι. ΓΡΥΠΑΡΗΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ